

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen: v upravnstvu prejemati:
celo leto naprej K 24— celo leto naprej K 22—
pol leta 12— pol leta 11—
četrt leta 6— četrt leta 5:50
na mesec 2— na mesec 1:90

Dopisni naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo.) telefon št. 34.

Izkušnja vsak dan svester izvenredni nadzorni in pravilnik.

Inserati veljajo: petstopenjska petletna vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin.

Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravičeno naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Poznamo št. 10 vinarjev.

Na planu namočila brez istodobne vnosne naročnine se ne opla.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 34.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko: za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25— celo leto naprej K 30—
pol leta 13— za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 6:50 celo leto naprej K 35—
na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravičeno (spodaj, dvestič levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 34.

Vojna na vseh straneh.

Črna gora napovedala Avstro-Ogrski vojno. — Črnogorski vpad v Hercegovino zavržen. — Nemci zavzeli belgijsko trdnjavo Lüttich. — Avstrijske čete prodirajo v Rusijo.

Svetovni požar.

Začela se je vojna, kakršne naša zemlja še ni videla, prava svetovna vojna, kateri ni primere najti. Nemčija ima vojno z Rusijo, z Angleško, s Francijo in z Belgijo. Avstrija ima vojno z Rusijo in s Srbijo. Velikanske armade, broječe na milijone bojevnikov, si bodo stale nasproti in bojišče se bo takorekoč raztezalo od enega konca Evrope do drugega. Svetovni boj se je unel in v tem boju se bo odločilo, kdo bo imel v prihodnje prevlado v Evropi.

Zakaj to stoji, da ni ta svetovna vojna nastala zaradi Srbije, ampak da je posledica starega velikankega nasprotja med velikimi državami, ki se je zdaj unelo.

Začelo se je to nasprotje še v časih, ko je vladal Angleško kralj Edvard VII. Ta je zasnoval načrt, zaokrožiti Nemčijo in zlomiti njeno moč. Tedaj se je rusko-francoska alijanca razširila, od tedaj so se ostrila vsa nasprotja in porajala vsak čas nove konflikte.

Velikanska in največja pomena za ves svet je vojna, ki se je začela. Pet velesil si stojijo nasproti, pet največjih, najmočnejših, najbolj za vojno sposobnih držav. Da nastopa Rusija in Francija skupno, je naravno, tako kakor je naravno in ob sebi umljiva skupnost in solidarnost Avstrije in Nemčije. A da je v ta boj kontinentalnih velesil posegla tudi Angleška, to razodeva najbolj za kako velike interese gre ta boj.

Že dolga leta je cilj vse angleške politike uničenje nemške mornarice in nemške trgovine. »Tisti dan, ko bo

uničeno nemško trgovsko brodovje, bo vsak Anglež bogatejši« je bilo rečeno pred nekaj leti in to je cilj sedanje angleške politike. Angleška ve, da bi se Nemčija in Avstrija z zmagovito vojsko proti Rusiji in Franciji znamenito okrepili, tako, da bi se angleško svetovno gospodstvo ne dalo več ohraniti in zato je porabila sedanjo priliko, da, če mogoče, uresniči svoje želje.

Nihče se ne čudi, da je šla Francija v vojno. To je posledica njene zveze z Rusijo, v tem oziru je vsaka beseda odveč.

Šesta velesila evropska, Italija, ostane nevtralna. Italija tolači trozvezno pogodbo tako, da v tej vojni ni dolžna pomagati ne Avstriji, ne Nemčiji. Kakor kaže postopanje avstrijske in nemške vlade, se tudi ne računata na italijansko pomoč.

Zelo važno je, kako stališče zavzema Romunska. Odredila je mobilizacijo svoje armade, ob enem pa je proglasila, da ostane nevtralna. Toda mobilizacija je vedno nekaka priprava in zato gleda vsa Evropa z radovednostjo na Romunijo. Kralj sam in konservativni politiki so vsi za trozvezo, a gotovo je tudi, da pritiska Rusija z vso silo, da bi Romunska zvalila na svojo stran.

Na severu mobilizira Švedska, ki se boji za svojo neodvisnost, če bi Rusija zmagala in na jugu mobilizira Turčija, ki je z podmorskimi minami zadržala ruski mornarici približanje Carigradu. Celo na daljnem vzhodu se pripravlja Japonska na vse slučaje, četudi je denarno odvisna od Angleške in mora računati z nasprotjem Združenih držav severoameriških.

Tako se je razširil požar po svetu. Sredi tega požara stoji Avstrija in Nemčija sedaj pač še sami, a močni in pripravljeni, oprti ob velikanske armade, kakršni svet ne pozna več, trdni in mogočni in gresta z zavestjo zmage v usiljeni jima nadčloveški boj.

Črna gora napovedala Avstro-Ogrsko vojno.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) Kraljevska črnogorska vlada je sporočila avstro - ogrskemu poslaniku Ottonu, da se smatra Črna gora v vojnem stanju z Avstro - Ogrsko. — Avstro - ogrski poslanik je že zapustil Cetinje.

Poročila z bojišč. — Poskušen vpad Srbov. — Poskušen vpad Črnogorcev. — Proti Rusiji. — Avstrijska ofenziva. — Avstrijska vojska zasedla več ruskih krajev.

Dunaj, 7. avgusta ob 6. zvečer. (Kor. urad.) Poročila, ki prihajajo z obeh bojišč, se glase slej kot prej, kakor drugače ni pričakovati, skozi in skozi, če tudi zadevajo, kar je samo ob sebi umljivo, za sedaj samo manjše boje.

Na južnih bojiščih

so poskusili Srbi vstopiti na bosanska tla med mejnima postojankama Vardiste in Rudu, naše čete pa so jih odgnale. Ravnotako se je izjalovil poskus Črnogorcev v noči od 5. na 6. avgusta proti Trebinju. Ta poskušeni napad je na eni strani flagrantno kršenje mednarodnega prava, ker je sicer Črna gora našemu poslaniku dne 5. avgusta ob 5. uri 30 minut po-

polodne izročila vojno napoved, mu je pa preprečila obenem možnost, da bi bil nemudoma o tem obvestil svojo vlado, na drugi strani pa je pokazal ta poskus razveseljivo dejstvo navdušenega sodelovanja prebivalstva pri zavrnitvi vpadalcev.

Proti Rusiji

se je pričela vojna ob 6. popoldne z ofenzivo pri Krakovu. Močnejši konjeniški oddelki s kolesarji in infanterijo so prestopili rusko mejo, zasedli mesti Olkusz in Volbrom ter stopili v zvezo z nemškimi četami, ki so bile prodrele iz Čenstohova in Bendzina. Ruski obmejni holmi severno od Krakova in pri Novem Brzesku na severnem bregu Visle so v naših rokah. Poljsko prebivalstvo se z entuzijazmom pridružuje našim četam.

Mobilizacija in bojno razporejanje naših armad se vrši popolnoma po načrtu, mirno, v redu in hitro. Pod zastave vpoklicani so se odzvali v vseh delih širne naše države z radostjo klicu svojega najvišjega vojnega gospodarja. Prav velik del rezervistov se je bil že pred normalnim terminom zgasil. Sedaj pričakujejo častniki in moštvo s povzdignjenim duhom prihajajoče velike dogodke.

Nemška vojska v Belgiji. — Obleganje Lütticha.

Berolin, 7. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Naše predstraže so vkorakale predvečernim ob celi meji v Belgijo. Neznan oddelek je poskusil z veliko smelostjo se polastiti Lütticha. Pozamezni konjeniki so vdrl v mesto ter

so se hoteli polastiti poveljnika, ki se je samo z begom rešil, da ga niso vjeli. Drzni nenadni napad na moderno opremljeno trdnjavo samo se ni posrečil. Čete stoje pred trdnjavo v stiku s sovražnikom. Seveda bo vse časopise sovražnega inozemstva to podvzelo, ki na potek velikih operacij nima prav nobenega vpliva, označilo kot poraz. Za nas je to le v zgodovini osamljeno dejanje in dokaz za do smrti hrabro navdušenje naših čet.

Berolin, 7. avgusta. (Kor. urad.) Lüttich je danes padel in se nahaja v rokah Nemcev.

Berolin, 7. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Trdnjava Lüttich je bila od Nemcev zavzeta. Ko je bil oddelek, ki je bil izvršil prvi nenadni naskok, ojačen, se je pričel glavni naskok. Danes ob 8. jutraj je bila trdnjava v nemških rokah.

Berolin, 7. avgusta. (Kor. urad.) Vest o zavzetju Lütticha, ki jo je ljudstvu »Unter den Linden« naznanil šef nemškega generalnega štaba pl. Moltke, je vzbudila velikansko navdušenje, ki je vedno bolj naraščalo. Zavzetje Lütticha je tem bolj pomembno, ker je Lüttich popolnoma moderno zgrajena trdnjava. Cesar Viljem je poslal enega svojih pobornikov v »Lustgarten«, da nazna ni občinstvu padec Lütticha.

Mobilizacija v Nemčiji in v Avstro - Ogrski.

Berolin, 7. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Leta 1870. je bilo izdano mobilizacijsko povelje dne 10. julija in šele tri tedne pozneje so se vršili prvi večji boji. Tako

LISTEK.

Utrinek iz mladosti.

Mladost v svoji daljini, tihi lepoti je podobna temnosinjemu nočnemu nebu, razpetemu iz večnosti v večnost, posutemu s svetlimi zvezdami tako nagosto, da jih oči ne razločijo, komaj slutijo, te oči, trudne od dneva in od sanj. Časih se utrne zvezda, loči se od družic, plane v sijajnem loku do obzorja, zablešči se žarko ter ugasne.

V svojem mrtvem smehljaju, v svojem bledem miru je mladost podobna pokopališču. Beli spomeniki stoje pod cipresami, molče, od mesečine obžarjeni. Časih se zasveti drobna lučka na grobu, tu, tam, kresnica v temnem grmu: zasveti se, trenutna sladka misel, vztrepeče v rahlem nočnem vetru ter ugasne. —

Ena drobna zvezda, ki se je utrnila z neba, ena skromna lučka, ki se je zasvetila na grobu, in begoten spomin, en sam ljub smehljaj iz preteklosti mi je v srcu drag, je dar božji, dobrotna kaplja zdravja in tolažbe. Kaj je mojemu bližnjemu? Kolikor meni. Reci prijatelju, reci tujcu besedo, pa če eno samo »dobro jutro«; beseda se je utrnila iz srca

in je kanila v srce, tam je užgala drugo, zasijala z njo v enem plamenju in neznanki sta si bili sestri. Začujš zdaleč melodijo, v duši se ti zgane, kakor slast in bolest — kdaj si slišal, kje to melodijo? Iz davnine je smehljaje pogledalo sinje oko — čigavo je? Poslušaj zgodbo, ki ni tvoja; ni še izzvenela zadnja beseda, že ti šepetajo srce tvojo zgodbo. —

To je bilo tisto življenje, ki je prepevalo s škrianci in s solncem visoko pod nebom, se ni še dotikalo tal.

Pavla je imela kostanjeve lase, v bujne kite spletene; imela je velike, vesele rjave oči; kamor se je ozrla, je koj vse zapelo od radosti in ljubezni in mladosti. Takrat ji je bilo petnajst let, mislim. Zmenila sva se bila, da se imava rada; in vse je bilo prav. Ljubezen je bila en kratak pozdrav, en tople pogled, in tih smehljaj.

Vroč mi je prihitela naproti, ko sem prišel pod večer, da bi jo čakal za vrto.

»Pridi k meni nocoj! Čisto sama bova! Oče in mati pojmeta v krmo tarokirat. In ostala bosta do polnoči, sta rekla. Prav čisto sama bova, sama vse od večera do polnoči!«

Ko so sijale zvezde, sem se napotil na to veselo vasovanje. Neznana vročina, sladka in težka, mi je ležala na licih, na duši.

V veži me je čakala, vsa bela, in me je prišla za roko. Pozdravila se nisva z besedo, tudi pogledala se nisva, ne vem zakaj. Vedla me je skozi prvo izbo, ki je bila velika in temna. V drugi izbi je gorela svetilka na mizi.

Zasmejala se je: takrat me je pogledala s čistimi očmi.

»Glej, kaj sem pripravila za ta najin večer!«

Steklenica črnega vina, poleg nje dvojce kelihov, na krožniku gnjat, v košarici kruh.

»Pijva in jejva, sedaj, ko sva...« Zardela je in tudi jaz, mislim, da sem zardel. Spogledala sva se in zasmejala sva se oba.

»Sedaj, ko sva mož in žena!« Sédla sva tako, da je bila miza med nama. In sva jedla in pila.

Jaz sem pravil resnobno, kakor sem mislil:

»Še dve leti imam do mature, samo še dve leti. Štiri leta na tehnik, samo štiri leta. Štiri leta, ena ura. En trenutek, ker se bova zmirom tako rada imela kakor sedaj. In nato...«

Beseda se mi je ustavila; presladka in prevročja je bila v srcu.

Poznal sem vse tiste zvonke in visoke besede, ki jih je bila ustvarila ljubezen. Ali na jezik mi ni hotela nobena. Še sama beseda »ljubezen«

ne. Rajši bi bil umrl, predno bi izpregovoril strašno in tujo besedo »ljubim te«. Nekaj drugega je bilo v meni, tem visokim in zvonkim besedam nič podobnega. Bila je čista mladost, brez pretvarjanja in hinavščine in košatih oblačil.

»Čakala bom nate. Saj bo zares en sam trenutek. In ti mi boš pisal.«

»Vsaki dan!«

»Tudi jaz ti bom pisala!«

Pomislija je, nato me je pogledala zvesto in rošno.

»Tako mi piši, kakor...« Tudi nji se je beseda ustavila.

Mislila je: »Kakor govoré o ljubezni tisti daljni ljudje, ki zlagajo pesmi in poznajo take besede, da lijejo človeku v srce kakor sladke ogenj!«

»Tako ti bom pisal!«

Obema nama je srce utrpnilo, obmolknilo. Počasi in težko se je roka do roke spustila preko mize. Njena je bila gola do komolca, od zapetja zmirom bolj bela, tiha in samosvoja; v jamici pod komolcem se je svetila tenka sinja žila; prsti so bili plahi in nerodni; ko sem se jih dotaknil, sem občutil, da je tudi moja roka mrzla in potna.

Spogledala sva se; ta pogled je bil zastrt in žalosten; od suhih ustnic ni bilo besede. Vstala sva oba, trud-

na, od neznanega čuda omamljena, sključena kakor pod bremenom. Roka se je roke oklepala, prsti so se ključili v prste, ustnice so se ustnicam bližale, suhe in opaljane.

Stala sva si nasproti, sklonjena preko mize, lice tik do lica; smehljaj ni bil več smehljaj, oči so gledale, videle niso.

Stala sva, lice do lica, roka v roki; oči so se nama širile od groze, ustna so bledela.

Iz veže so udarili koraki, glasovi.

»Oče in mati!«

»Kam?«

»Jezus!«

»Ugasni, ugasni! Pospravi pod mizo! Ugasni!«

Zgrabil sem za svetilko ter jo upihnil tako nerodno, da mi je plamen opalil veke. Skočil sem na okno, z okna na vrt. Ležal sem v koprivah in poslušal.

»Slabo mi je!« je rekel njen glas; spoznal sem ga, pa mi je bil čisto neznan. Nič me ni bilo sram, da sem zajokal naglas, ko sem šel, ne vem kam. —

Kje si, Pavla, ki sem te poljubil tolikrat na srce, na ustnice nikoli? Zvezda, ti samotna, tiha, kam si se utrnila? —

Ivan Cankar.

bo trajalo tudi sedaj, kljub razsežnim železniškim program še nekaj časa, predno se bodo velikanske armade zbrale za odločilni udarec. Javnost si mora biti na jasno o tem, da nalaga obzir na obstoječe operacije najvišjemu vojnemu poveljništvu še brezposojno vzdržanje od poročil, ki se naj objavijo. Danes se pričinja, joči šteti dan mobilizacije pa dovoljuje že sledeče poročilo o dosedanjem poteku mobilizacije: Kakor izvevemo z merodajne strani, ni prišlo na veliki generalni štab še niti eno vprašanje. Mobilizacijsko in transportno gibanje na železnih poteh torej v največjem redu po načrtu, izdelanem v mirovnem času. Tudi v zavezniški Avstro - Ogrski se vrši mobilizacija povsem gladko. Med šefoma generalnega štaba in z nemško vojsko že leta negovani ozki osebni odnosi se zgoščajo v ozko zaupno razmerje.

Stroga nevtiralnost Italije.

Rim, 7. avgust. (Kor. urad.) »Agenzia Stephanie« poroča: Ministrski predsednik Salandra je izdal na prefekte cirkular, v katerem jih pozivlja, da naj zagotovijo najtlačnejše izpolnjevanje dolžnosti nevtiralnosti, zlasti naj strogo preprečijo vsako nabiranje vojakov in vsako manifestacijo za ali proti katerikoli stranki vojskujočih se držav. Kdor bi se tega ne držal, tega naj strogo kaznuje. Vlada mora pod sedanjimi resnimi okolnostmi misliti na ohranitev legitimnih interesov dežele. Ministrski predsednik apelira na patriotizem in na uvidevnost Italijanov, da ne bo treba uporabljati nasilnih sredstev in kazni.

Vojno navdušenje v Galiciji.

Glavni odbor rusinske stranke v Galiciji objavlja od strankinega predsednika dr. Konstantina Lewicwicka podpisano oklic na rusinsko ljudstvo, v katerem se to pozivlja, naj zastavi vse moralne in materialne moči v boju proti Rusiji. Iz vseh galiških mest prihajajo neprenehoma poročila o velikanskem navdušenju, ki vlada med prebivalstvom brez razlike narodnosti. Dne 4. t. m. so se vršile v Przemyslu velike manifestacije. Več nego 14.000 oseb je manifestiralo po mestu ter pozdravljalo cesarja, armado in Avstrijo. Pred palačo okrajnega glavarstva je imel namestniški svetnik Česleski navdušen patriotičen nagovor, ki ga je množica navdušeno aklamirala. V kavarnah zahtevajo ljudje, naj se igrajo cesarska pesem, poljske narodne pesmi, koračnica princa Evgena in Rakoczja.

Zavrženi ruski konjeniški napadi.

K naši brzojavki o zavrženih napadih ruske konjenice pri Schridernu, vzhodno od Johannsburga, pri Grodknu med Lentenburgom in Soldavom in o izgubi ene ruske konjeniške brigade pri Soldavu ter o zasledovanju ruske konjenice do Neidenburga, nam je dostaviti, da obstoja ena ruska konjeniška brigada iz dveh konjeniških polkov po šest eskadron: brigada šteje torej kakih 2000 mož. Vsaka ruska konjeniška brigada pa ima tudi še osem strojnih pušk in en oddelek za rekognosciranje.

Schwiddern leži v okrožju Johannsburga v vzhodnopruskem po-

litičnem okrožju Allenstein ob rusko-nemški meji ter je neznatna vas s 300 prebivalci.

Soldan je mesto v vzhodnopruskem okrožju Neidenburg v političnem okrožju Allenstein in leži 6 km od ruske meje. Mesto leži ob reki istega imena ob železnici iz Marienburga v Mlawko ter šteje 4000 duš. Zanimiva je razvalina leta 1306, zgrajenega gradu vitešk. reda. Prebivalstvo se bavi pred vsem s poljedelstvom in živinorejo. V prejšnjih časih je bilo v bližini mesta jezero, ki so je pa leta 1847, osušili. Kjer je stalo prej jezero, dobivajo sedaj šoto. Dne 26. decembra 1806 se je vršila tu bitka, v kateri so Francozi zmagali.

Neidenburg je mestece na vzhodnem Prusku, 6 km od ruske meje, severno od Varšave, ter ima kakih 5000 prebivalcev. Mesto leži ob reki Neidi in ob železniških progah Allenstein-Soldan in Neidenburg-Ortelsburg. Prebivalstvo se bavi z živinorejo in s proizvodnjem špirta, kupčuje tudi z lesom.

Mobilizacija na Ruskem

Po graški »Tagespost« posnemamo sledeče: Predpriprava za mobilizacijo je centralizirana v vojnem ministrstvu. V zadnjem času vrši generalni štab večino del. Od tukaj izhajajo ukazi za formacije novih vojev, za naročevanje materiala in za porazdelitev nadomestnega moštva. Vojaške okrajne uprave so nadzorovalni organi za pripravljala dela podrejenih oblasti. Posamezna dela, specijalno ureditev železniškega transporta vpoklicanih rezervistov, so njim poverjena. Skoro v vsakem političnem okrožju so vojaški okrožni šefi. Te nadomestne oblasti prve instance so glavne nosilce mobilizacijskih pripravljalnih del. Od njihovega delovanja je odvisno, če se mobilizacija brezhibno izvrši. Splošno se ta vrši kakor pri zahodnih velevalstih. Da se spričo velike razprostranosti države priprava na vojno preveč ne zavleče, se nadomeščenju čet na vojno stanje ne vrši po načelu mešanja narodnosti, kakor se to vrši v miru, marveč, kolikor je mogoče, iz pokrajini, ki niso preveč oddaljene od mobilizacije. Sklicuje se v določena zbirališča, le v obmejnih krajih gredo rezervisti, da se vse hitreje izvrši, direktno k svojim vojem. Konjski material se nadomešča potom nabora konj po deželi. Ta se najbrže ne bo vršil brez prirobnosti, kajti konjereja že več let nazadnje in vojna uprava mora sprejemati tudi material, ki je manj uporaben za vojno, celo za kozake. — Opreme in oblačil je za prvo linijo dovolj. Pri trenju je skoro gotovo mnogo nedostatkov, vsled česar se morajo posluževati kmetijskih voz.

Pripravljenost za pohod se doseže pri evropskih obmejnih vojih po osmih dneh, pri konjenici po dveh do petih dneh. Ne tako hitro se vrši zaradi velike prostranosti države in zaradi nezadostnega železniškega omrežja mobilizacija v notranji deželi. Formacije druge in tretje linije bodo najbrže potrebovale najmanj štiri tedne, da bodo mobilizirane.

Meje varujejo in zapirajo v mirnem času obmejne straže, ki opravljajo tudi carinsko službo. Evropska Rusija, brez Kavkaza, obsega pet obmejnih okrajev. Na Avstrijo meji kijevski in varšavski stražni okraj. Večkratne poskusne mobilizacije in

mnoge vojne priprave avijulajo vojno pripravljenost ruske armade.

Zelo so različna naziranja o kosaškem narodu in njegovi vojaški vrednosti. Prvotno so bili kozaki privilegirana vojaška kasta, ki je oskrbovala obmejno obrambo. Se zdaj tvorijo posebne kozaske armade pod vodstvom posebnih atamanov. Oproščeni so davkov, obdelujejo zemljišča, ki jih pripuste, vendar pa so vse svoje življenje podvrženi vojaški službi. V mirnem času je le tretjina pod orožjem, to je prvi vpoklic. Sami se morajo opremiti in oblačiti. Po izkušnjah rusko - japonske vojne, ne vladajo o vrednosti kozakov več prejšnja čezmerna naziranja. Ker so stalno naseljeni in ker se kupuje najboljši konjski material za stalno vojno, niso več na nekdanji višini. S tem, da jahajo le s konjsko uzdo, so manj sposobni za sklenjena gibanja in napade, vendar pa so zelo gibčni v umetnem jahanju in pa izvanredno pogumni. Njihova bojna oblika je lava. Redki liniji slede pri napadu majhne rezerve. Najprvo roje okoli sovražnika ter ga motijo, da preveč razširi svojo fronto, s hipnim umikanjem, ga skušajo zapeljati, da bi jih zasledoval, ker ga hočejo s tem izvesti v zasedo, kjer so pripravljene večje rezerve. V zadnjem času so enotno adjustirani sivo.

V poizvedovalni službi se v prvi vrsti uporablja konjenica, le v majhnih daljavah, neposredno pred in za bojem tudi pehota. Močni armadni voji odpošiljajo leteče detašmaje, ki obstojajo iz konjenice in jahajoče artilerije. Ti imajo nalogo, poiskati sovražnika, potisniti nazaj njegovo konjenico in potem nadalje poizvedovati. Poveljnik ne dobi obveznega povelja, marveč direktive. Ti so za dva- do tridnevne pohode pred glavno močjo, skušajo naleteti na sovražno konjenico ter potiskajo nazaj slabe sovražne čete. Če so ga nazaj vrgle, tedaj poizvedujejo tudi na krilih in za hrbtom. Nikdar nimajo naloge, zasigurati sledeče jim voje med pohodom ali počitkom. Raztega uporablja poizvedovalne oddelke, ki so veliki od navadne patrulje do dveh škadronov. V eni uri prejahajo šest do osem vrst, to je šeststo do osemsto kilometrov. V Rusiji daje poveljnik, ki poveljuje nad vsem, le cilj poizvedbe, organizacijo vodi štabni šef.

V rusko - japonski vojni poizvedovalna konjenica ni izvršila stavljene ji naloge. Bila je neokretna in večinoma ni drugega storila, kakor konstatirala navzočnost sovražnih čet.

Ruska armada.

Dunajski listi poročajo po londonskem listu »Times« o ruski armadi to-le: Mirovna formacija korov in splošni položaj dá domnevati, da bo armadna grupacija obstojala iz dveh armad fronte in iz ene armade rezerve. Desno armado pod generalom Ivanovom bodo najbrže tvorili 9., 10., 11. in 12. armadni kor, ki se vsi nahajajo v kijevskem vojnem okrožju. Glavna taborišča bodo v Kijevu, Harkovu, Kovnu in Vinici. — Levo armado pod generalom Nikitičnom bodo najbrže tvorili armadni kor 7., 8., 16. in 24. Armadna kora 7. in 8. z glavnim taboriščem v Simferopolu in Odesi sta razmeroma blizu koncentracijskega ozemlja v Volhiniji in Podoliji. Zadnja dva kora se nahajata v kazanskem vojaškem

distriktu, zato bo njih transport na bojišče zahteval dokaj časa. Rezervna armada pod generalom Plavom obstoja najbrže grenadirje, 5., 13., 17. in 25. armadni kor. Vsi ti kor se nahajajo v Moskvi in okolici in sicer 5. v Voronežu, 13. v Smolensku, vsi ostali pa v Moskvi. Poveljnik te armadne skupine še ni imenovan. Prisotnost carja in Velikega kneza Nikolaja pri tej armadi je odvisna od tega, ako se bo izkazala splošna mobilizacija za potrebno.

Ako vzamemo v račun, da imajo ti armadni kor svojo normalno formacijo in da je z njimi združenih najmanj 5 konjeniških divizij, bo ta armada z všteti obmejnimi stražami, treni in pomožnih čet štela 600.000 do 700.000 mož. Prava bojna sila bo torej znašala okrog 400.000 pušk, 1500 poljskih topov, 800 strojnih pušk in 30.000 sabelj.

Kar se tiče koncentracijske točke na avstrijski meji, lahko to vsaj nekoliko razsodimo iz železniškega sistema, iz ruskih prometnih zvez in iz pozicij avstrijske armade in trdnjav.

Rusko armado, namenjeno proti Galiciji, bo najbrže tvorila vojska generala Ivanova in konjenica, ki je morda številnejša, kakor se domneva. Porazdelitev armade je samo moje osebno domnevanje. Nikakor ni gotovo, da bi se ruska akcija odločila baš v Volhiniji. Rezervno armado, ki se bo najbrže koncentrirala v Kijevu, lahko v slučaju potrebe dirigirajo tudi kam drugam.

Rusija ima 37 armadnih korov v prvi liniji; od teh jih je 30 v Evropi. V celih jih je na dispozicijo 24. v Evropi pa 17. Ker se lahko postavi 34 konjeniških divizij, je na razpolago velikanska množica konjenikov. Kdaj bo volhinjska armadna skupina pripravljena, da prekorači mejo, se da težko reči. Ker pogrešamo drugih podatkov, lahko prilično domnevamo, da bo celokupna armada koncentrirana in na vojno pripravljena koncem tretjega tedna v avgustu. Potem pa nastopi kaj malo ugoden čas za vojevanje in klimatska vprašanja bodo vse poveljnike navdajala s skrbmi.

Ruska vojna mornarica.

Graška »Tagespost« priobčuje iz »Tagl. Rundschau« sledeče podatke o ruskem vojnem brodogradu: Na carjev ukaz je pod orožje poklicana rezerva mornarice iz 64 distriktov v 12 ruskih gubernijah in ene finlandске gubernije. Ruska mornariška uprava bo s temi rezervnimi moštvi oborožila ves obstoječi material ruskega brodogradu, v kolikor je poraben za akcijo. Obsežno in predvsem močno to oboroževanje v svrhu mobilizacije brodogradu ne bo, ker je bil glavni mornariški material pod »Andrejem« že v fronti od zimskega polletja in ima ta v svoji sestavi še velikanske vrzeli, ki so jih povzročili veliki pomorski dogodki rusko-japonske vojne. Vsi narodi tu vidijo, da se mornariški material ne more ustvariti v par letih, marveč da more le dolgoletno mirno delovanje s trdnim temeljem mornariškega zakona ustvariti smoteno zgradbo brodogradu.

Pri tej započeti mobilizaciji ruske pomor. moči interesira predvsem baltski material vojnega brodogradu. Aktivna brigada linijskih ladij je že v fronti. Tej pripadajo štiri linijske

ladje: Imperator Pavel I., Andrej Pervozvani, Cesarevič in Klave z oklopno križarko Rurik. Velike vojne ladje po današnjih pojmihi ni med njimi. Baltsko vojno brodogradu ima v rezervi le še staro oklopno Imperator Aleksander II., ki jo imajo za šolsko ladjo in ki je bila že leta 1887, izpuščena v morje. Prve štiri velike vojne ladje baltskega vojnega brodogradu Gangut, Poltava, Sebastopol in Petropavlovsk, ki so bile že leta 1911, izpuščene v morje, bi morale biti letos spomladi končane. Toda dozdej se še ni ničesar slišalo, da so delali z njimi kake poskušne vožnje. Tudi Nautikus 1914 označujejo še kot »ladjo, ki jo nameravajo graditi.« Čeprav je bila zgradba te ladje dovoljena že v proračunu leta 1908.

Brigada križark baltskega vojnega brodogradu obstoja iz štirih oklopnih križark: Admiral Makarov, Bajan, Gromobot Palada z novim torpednim rušilcem Novik. Tudi te križarke niso moderne linijske ladje, ker so bile že leta 1906, izpuščene v morje. Štiri prave linijske križarke — Bororino, Navarin, Ismail in Kimbura — se nahajajo še na Hellingnu — toda še le leta 1916. kvečjem morejo biti zgrajene. V rezervi oklopnih križark je še stara Rosija, ki jo morejo postaviti v službo.

Brigadi križark sta prideleni dve flotili torpednih čolnov, od katerih je prva stacionirana v Libavi, druga pa v Helsingforsu. Ti dve flotili štejeta 7 divizij, ki imajo 62 torpednih čolnov. Tem so prideleni ladja za municijo in živež Oka, transportna ladja Borgo in delavniška ladja Kama. Brigada podmorskih čolnov obsega dve diviziji z 8 podmorskimi čolni, ki so stacionirane v Libavi in Revalu in ki imajo kot spremeljalni ladji Chabarovsk in Europa. Oddelek ladij za polaganje min je stacioniran v Helsingforsu ter obstoja iz šestih ladij.

Starejšega materiala majhnih križark, topničark in šolskih ladij baltskega vojnega brodogradu ni treba omenjati, ker nimajo nobene vrednosti za moderni boj. Mobilizacija baltskega vojnega brodogradu torej ne zahteva nikakoršnih prevelikih rezerv. In kar se bo nanovo še oborožilo ladij, to pač ne bo dosti izpremenilo na celotni bojni vrednosti.

Nemška mornarica

Veliko zanimanje vzbuja dejstvo, da sta dve nemški vojni ladji, ki se nahajata v Sredozemskem morju, imeli pogum, pripluti blizu alžirskega obrežja in delati težave transportu francoskega vojaštva iz Afrike v Evropo. Ti dve ladji sta šli v tisti del Sredozemskega morja, ki ga obvlada popolnoma francoska mornarica. Kaj pomeni storjeni polet na alžirsko obrežje, se vidi iz tega, da se sedaj nahaja velik del francoske aktivne armade v Afriki in se Franciji seveda mudi, da bi to vojaštvo čim prej spravila v Evropo. Severoafriška armada Francozov šteje štiri divizije, in sicer 57 batalionov infanterije, 5 batalionov lovcev, 50 eskadronov konjenikov in 15 baterij topničarjev. Vrh tega ima Francija še v Afriki dva polka tujske legije in 8 polkov alžirskih strelcev. Delati prevajanja tega vojaštva iz Afrike v Evropo težave, to je spričo velike francoske mornarice, vsekakor zelo pogumno delo.

Za holecen so toplice za ljubezen jih pa ni!

Stilke iz topliškega življenja.

Spisal B. P.
(Dallje.)

»Ali napraviva kratek sprehod, gospodična, ko je tako krasno vreme?« vprašal sem.

»Če vam je ljubo, zakaj ne,« odgovorila je. »a jaz se moram kmalu vrniti k teti.«

Odšla sva skozi park, nato pa po stezi, ki teče po parobku gostega listnatega gozda. Počasi se vpenja pot, da niti ne veš, kdaj prideš v višino. Posebno pa v ljubeznivi družbi, ki sem jo imel jaz. Deklica mi je z neko njej lastno zabavnostjo pripovedovala razne zanimivosti o svojem življenju v internatu, kjer je prebila nad dve leti, da nama je čas in pot pretekel kar mimogrede. Sodil sem, da sva napravila še le par korakov, a že sva bila na najvišji točki parobka, odkoder je najlepši razgled na Jelovino in vso dolino, v kateri ta leži. Pod košato lipo je napravljena udobna klopička, ki te naravnost vabi, da si odpočiješ od trudne hoje. Tudi midva sva se odzvala prepijaznemu vabilu, v oči, dušo in srce je pa stopilo veselje ob pogledu na prelepo božje stvarstvo.

Ko sem tako sedel poleg dekleta, mi je naenkrat pošel ves govor. Videl sem krasen del slovenske zemlje okoli sebe, divja voda močica se je jezno zaganjala v jez in se penila, da se je njena belina svetila sem gor na prijazni grič, a jaz nisem vedel besede o vsem tem. In ko sem se ozrl v deklico, svoj ideal, njen obraz in njene oči, bil sem, prijatelj moj, ves omočen. Te oči, da, te oči! Te so vzrok moje sreče in mojega gorja! Pogled iz teh oči me je vsega prevzel in čim dalj sem gledal vanje, toliko močnejši je bil njih vpliv.

Tudi v Anici se je godila sprememba. Bila je zamišljena, tudi njej je naenkrat zastala beseda. Stavek je izpregovorila napol, a še te besede niso bile v pravi smiselni zvezi. Prestašila se je tega in zardela, kot bi jo bilo sram.

Prijel sem jo za roko, ki ji je kot otrpla ležala na klopiči poleg mene. »Gospodična Anica!«

Kot bi se bila prebudila iz sanj, me je vprašujoče pogledala, čuvši moj glas.

V tistem trenutku sem pa že obšel lepo bitje. Pritisnil sem ga na se kot dragocen zaklad, ki ga nočem in ne morem nikdar več dati iz rok, ki si ga hočem ohraniti za vselej. In saj veš, kako je pri takih rečeh! Sladko čuvstvo, ki me je vsega prevzelo, je našlo svoj odmev in izraz v prvem poljubu, tako sočnem in opojnem, da bi duša vtornila v blaženosti in sreči.

Da bi prvi poljub ne bil osamljen, sledili so mu še drugi, tretji in tako dalje. Naprej jih nisem štel, ker bi se gotovo zmčil pri štetju.

Povedala sva si, da se ljubiva. Prvi trenutek, ko sva se videla, skočila je ljubezenska iskra v srce enemu kot drugemu ter razžarevala tam vedno bolj, dokler se ni raznetila v popoln plamen, ki bi bil gotovo uničujoče vplival na oba, da ni buknil na dan in mu nisva dala duška v pravkar izvršenih — objemih in poljubih.

Ko sem imel svojo ljubico v objemu, stopila mi je v srce resna žalost. Oženjen si, doma imaš ženo, tu pa objemaš deklico in ji morda delaš upe v lepo bodočnost! Varaš jo in če imaš le količikaj poštenosti v sebi, jo moraš pustiti in ne smeš ukoreninjati njene ljubezni do tebe, ali pa ji moraš takoj razodeti vse. Čim pozneje spoznanje, toliko večja bo nesreča in pregrešek!

Moja misel mi je tako govorila, in če bi bil imel nekoliko manj egoizma in več poguma, bil bi dekletu razodel vse. Vsaka ljubezen je pa egoizem če je vračana, in jaz sem hotel s to ljubeznijo svoje življenje olajšati in si osladi. Ako povem deklici svoje razmere, pretrgana je komaj pričeta ljubezen med nama in lepih ur, ki se mi obetajo, ne bo.

Ko sem tako premišljeval, pritisnilo se le deklica k meni in reklo:

»Moja teta ne sme zvedeti, da se imava rada! Drugače odrinem že jutri od tod!«

Te besede so mi obrnile moj sklep na določeno stran, ko so se mi misli ravno kar gibale kot nihalo in nisem vedel, kaj bi storil.

Saj ta ljubezen ne bo trajala dalj nego par dni, potem bo vsega konec. Jaz odidem domov, Anica pojde s svojo teto v Lomnik in nič več se ne bova videla in počasi pozabila drug na drugega. Zdej pa uživajva nekaj trenutkov veselje brez škode zase in za druge!

Tako sem sklenil in srcu in odvrnil na zadnje deklitine besede:

»Res, tvoja gospa teta ne sme zvedeti, sicer se ne bova smela niti pogledati, kot sodim.«

»A da bi se vedno tako-le skrivala po samoti, pa tudi ne pojde, rekla je deklica, »kaj, ko bi napravila majhen trik.«

»Kakšen?« vprašal sem zroč v prijazni obrazek, v katerega so silile hudomušne poteze.

»Mojo teto navlečeva, da si oženjen!«

Stresel sem se pri teh besedah. Obšlo me je kot strah.

»Ako moji teti to rečeva,« nadaljevala je deklica, »potem ta ne bo imela nobenega nasprotovanja, da midva obitajeva med seboj. Do oženjencev ima silno spoštovanje, smatra jih vse za poštenjake in zveste

svojim ženam — ali misliš, da so res vsi taki?« vprašala me je Anica kot mimogrede.

Ugriznil sem se v ustno, ko sem odvrnil:

»Nekateri tudi radi gledajo po takih le mladih lepih dekletih.«

Poljubila me je za kompliment in rekla:

»Moja teta pa ni takih nazorov. Oženjenec je vzor moža poštenjaka od nog do glave, pravi, in če ji natveživa, da imaš ti ženo, mlado in ljubeznivo, občutil boš največje njeno spoštovanje in zaupanje.«

»Toda, Anica,« oporekal sem, »ni prav, če tvojo teto tako nalaževa.«

»Beži, beži!« zamahnila je z roko, »moja teta je imela nekda, ko je bila mlada, ravno tako na skrivaj ljubavno razmerje, pa je tako goljufala svoje starše, da moja namera še senca ni tistega. Saj sem brala dotična njena pisma.«

Deklitična volja je obveljala. Kaj sem se pa hotel upirati! Če že delaš neumnosti, delaj jih na debelo!

Domenila sva se, da se popoldne, ko se pojde Anica sprehajati s teto, srečamo. Ona bo teti prej povedala, da je čula, da sem oženjen in ko se snidem, se jaz prav široko in globoko odkrijem, vse ostalo se pa potem že napravi samo od sebe.

(Dallje prihodnjik.)

Francoska armada.

V evropski razpor je posegla tudi Francija in francoska armada se bo morala meriti z nemško. Francija ima veliko armado, ali da bi bila kos nemški armadi, tega občno mnenje ne verjame. V obče vlada naziranje, da je francoska armada pred vsem duševno precej desorganizirana. Oficirski zbor, ki se navzlic jako brezobzirnemu republikaniziranju rekrutira večinoma iz aristokracije in bogate buržoazije, je zelo bojevit; večinoma stoji v taboru nacionalističnih strank, ki vse gore za boj proti Nemčiji. Dvomljivo pa je, če bo vojaštvo tudi navdano tistega duha, kakor oficirski zbor. Ravno do zadnjih dni je imela Francija velike boje zastaran triletnega vojaškega službovanja. Ti boji so pokazali, da večina francoskega prebivalstva ni vnetja za triletno vojaško službo, in pač samo mednarodna napetost zadnjega časa je vzrok, da je še ostala triletna vojaška služba v veljavi. Ti politični boji so pa tudi pokazali, da so na Francoskem velike stranke zelo nemilitarističnega mišljenja. Zlasti socialni demokratje so pod vodstvom umorjenega Jauresa napeli vse sile, da bi preprečili vojno proti Nemčiji, in so na vso moč delali na to, naj Francija ne nastopa vspremdno z Rusijo. Zdi se, da je prišlo do vojne, so seveda potihnili vsi strankarski nazori, ali vzlic tej navidezni enotnosti, ki jo prezident Poincaré v svojem oklicu poudarja, je vendar težko verjeti, da bi šla francoska armada s takim navdušenjem v boj, kakor njeni nasprotniki. Veliki politični boji zaradi vojaških vprašanj gotovo niso ostali brez vpliva na mišljenje prebivalstva in težko si je predstavljati, da bi bilo vse to kar čez noč pozabljeno, posebno ker gre za vojno, zoper katero je bila še pred malo dnevi velikanska agitacija. Nadalje je vpoštevati tudi francoske lastnosti. Zgodovina francosko-nemške vojne v letih 1870 do 1871 nam kaže, da so Francozi pač zelo vneti bojovníki, da imajo elan in vročo kri, a telesno so slabjši kakor Nemci, ne zdrže toliko napora ter po kakem večjem porazu radi izgube pogum. Tudi se je v tisti vojni pokazalo, da Francozi ne poznajo tiste železne discipline kakor Nemci, in da imajo velike zahteve glede hrane, katerim dostikrat ni mogoče ugoditi. — To je, kakor rečeno, občno mnenje o francoski armadi. Resnica je pa tudi, da so Francozi silno veliko storili za svojo armado in zanjo leta in leta doprinali ogromne žrtve. V boju se bo pokazalo, kake uspehe je to rodilo.

Francoske utrdbe.

Na nemški meji so Francozi v zadnjih dvajsetih letih zgradili velike utrdbe. Napravili so celo omrežje in nemški vojaški strokovnjaki sodijo, da hoče Nemčija ravno zato iti čez Belgijo proti francoski armadi, da ne izgubi časa in si prihrani žrtve za obleganje francoskih trdnjav.

Angleški vojni minister lord Kitchener.

Horatio Herbert Kitchener of Chartom, ki je bil ob napovedi vojne z Nemčijo imenovan za angleškega vojnega ministra, je bil rojen leta 1850. v Crotta House na Irskem, je torej sedaj 64 let star. Dopržil je vojaško akademijo v Woolwichu ter vstopil leta 1871. v armado kot častnik-inženir. Leta 1882. je stopil v egiptovsko službo ter se udeležil leta 1884. kot major uspešne nilske ekspedicije v Chartum. Leta 1886. je bil imenovan za gubernatorja teritorija ob Rdečem morju. Leta 1888. je poveljeval kot polkovnik eni brigadi v bojih proti Mahdistom in leta 1892. je bil imenovan kot general-leutnant za vrhovnega poveljnika egiptovske armade. Kot tak je vodil leta 1896. ekspedicijo proti Mahdistom ter jih je 2. septembra 1898 pri Omdermanu odločilno porazil, zavzel Chartum ter uničil ostanke čet kalifa Abdullahija dne 24. novembra 1899 pri Om Debrikatu. Za te svoje vojne zasluge je bil poklican kot lord v angleško zbornico lordov in še leta 1899. imenovan za generalnega gubernatorja v Sudanu. Koncem istega leta je bil imenovan tudi za šefa generalnega štaba angleške vojske v Južni Afriki, in ko je bil leto nato odpoklican lord Roberts, je prevzel lord Kitchener vrhovno poveljništvo nad angleškimi četami v Južni Afriki. Pod lordom Robertsom se je že zdelo, da bodo Angleži izgubili v vojni z Buri, z lordom Kitchenerjem pa se je sreča obrnila. Zlomil je zadnji odpor Burov in z njegovim posredovanjem so leta 1902. poglavari obeh plemaganih republik prosili za mirovna pogajanja, ki so se zaključila 31. maja 1902 z mirom v Pretoriji, v katerem so se Buri podvrgli Angležem in izgubili svojo samostojnost.

Po sklepu miru je bil imenovan lord Kitchener za generala in novembra leta 1902 za vrhovnega poveljnika indijskih čet. Z neumnomo delavnostjo se je lotil reorganizacije angleške armade, ki jo je izvršil tekom sedmih let. Ko se je vrnil iz Indije, si je privoščil nekaj let počitka, leta 1911. pa je bil imenovan za generalnega konzula in diplomatičnega agenta v Egiptu kot naslednik Eldona Horsta. Na tem svojem novem mestu je razvil vse svoje občudovanja vredne zmožnosti in se ima Egipt zlasti njemu zahvaliti za svoj procvit. Dne 3. junija letošnjega leta ga je povzdignil angleški kralj v grofovski stan. Omeniti je še, da se je Kitchener udeležil tudi nemško-francoske vojne. Zapustil je takrat Woolwich ter prišel v Dinau v Bretagni, kjer so takrat bivali njegovi starši. Vstopil je kot poročnik v francoski generalni štab ter se udeležil bitke pri Orleansu, kjer se je tudi dvanajst z rakoplovom. Pljučnica je takrat preprečila njegovo nadaljnjo udeležbo na vojni.

Anglija zaplenila turški dreadnought »Sultan Osman«.

Carigrad, 7. avgusta. (Kor. urad.) Angleška vlada je zaplenila v ladjedelniški Fickers Ltd. turški dreadnought »Sultan Osman«. Tozadevno izdano sporočilo pravi, da bi se bil moral dreadnought oddati dne 30. septembra. Vsled prizadevanja turške vlade pa je ladjedelnica pripustila, da bi se bil imel oddati dreadnought že dne 1. avgusta, pri čemer Turčija ni obstojala na poskusnih voznih ter ni zahtevala, da se namestita še 2 topa. Pol ure predno bi se morala razobesiti na dreadnoughtu turška zastava, pa je poslala angleška vlada Armstrongovim tovarnam noto z izjavo, da ne sme nobena v angleških ladjedelnicah se nahajajoča vojna ladja, ki se tam gradi, zapustiti angleško obal in da so v to svrhu izdane prohibitivne odredbe. Ker je tako postopanje v nasprotju z mednarodnim pravom, je porta pri angleškem kabinetu protestirala. Angleška vlada je odgovorila, da so jo interesi dežele prisilili k temu upravnemu koraku in da bo Anglija vrnila Turčiji kupnino. Turško mornariško ministrstvo je protestiralo tudi pri ladjedelnici. Vest o zaplenitvi turškega dreadnoughta »Sultan Osman« je vzbudila tu veliko nevoljo.

Carigrad, 7. avg. (Kor. urad.) Turški listi pišejo, da bo vzbudila zaplemba turškega dreadnoughta »Sultana Osmana« v vsem muslimanskem svetu živahno nevoljo proti Angležem.

Stališče Romunske.

Bukareški »Universul« piše: Če bi kdo kršil nevtralnost Romunske, potem nastopa kot sovražnik. Če se zadržuje, da more priti trenutek, ko Romunska ne bo več mogla vzdržati svoje nevtralnosti, je odgovoriti na to, da je potem prišel pravi čas, da Romunska nastopi. List »Politique« pravi: Mi imamo obveznosti in zahteve, ki zahtevajo, ne da bi bile že zrele, vendar vso našo pozornost ravno tako, kakor zahtevajo dogodki, da smo na straži.

Danska nevtralna.

Kopenhagen, 7. avgusta. (Kor. urad.) Vlada je izrekla za vojno med Nemčijo in Anglijo, da bo ostala Danska nevtralna.

Varstvo avstro-ogrskih podanikov.

Dunaj, 6. avgusta. (Kor. urad.) Združene države ameriške so prevzele varstvo Avstrijcev in Ogrov v Rusiji, Španiji in varstvo Rusov in Srbov v Avstro-Ogrski.

Zadržan danski parnik.

London, 7. avgusta. (Kor. urad.) Kakor pravi »Lloyd« preko Kopenhage iz Liverpoola, je bil danski parnik »Jens Bang«, ki je včeraj prišel iz Stetina, določen v Manchester, v pristanišču Mersey od oblasti zadržan. Vojništvo se je parnika polastilo. Ladja leži sedaj v Merseyu zasidrana.

Presojanje položaja na Češkem.

Praga, 7. avgusta. (Kor. urad.) Narodno - socialno glasilo »Česke Slovo« piše o situaciji sledeče: Če bi bili obstojali katerikoli dvomi, zlasti v slovanskem svetu, glede solidnosti avstrijsko - nemške zveze, posebno z ozirom na Nemčijo, bi morali ti dvomi danes popolnoma izginiti. Beseda o nibelunški zvestobi je mogla za časa marioškega konflikta veljati kot sama fraza, danes se je ta beseda izpremenila v dejstvo. S tem faktorjem je treba v današnjem odlo-

čnem času računati. Na evropskem vojnem pozorišču sta usodi Avstro-Ogrske in Nemčije neločljivo združeni z zvezo na življenje in smrt.

Saški princ Maks.

Kelmoraj, 7. avgusta. (Kor. ur.) Princ Maks saški, ki je na tukajšnjem duhovniškem seminarju profesor, se je stavil takoj po razglasitvi mobilizacije vojnemu poveljstvu kot vojaški duhovnik na razpolago ter se je odpeljal z drugimi vojniki v vozu tretjega razreda iz Kelmorajna v Draždane, da dela pri saških četah kot vojaški duhovnik službo.

Vojni poročevalci.

Budimpešta, 7. avgusta. (Kor. urad.) Ogrski brzojavni korespondenčni urad poroča, da so vojni poročevalci budimpeštanskih listov, — bilo jih je 12, — odpotovali danes dopoldne na Dunaj. Ga. nadvojvodinja Avgusta je poslala vsakemu vojnemu poročevalcu kratko angleško pipo in vojni znak pomožne družbe »Avgusta« za spomin.

Kako so Nemci zavzeli Čenstohov?

V krakovski »Nowi Reformi« poroča neki avstrijski rezervist o zavzetju Čenstohova tako-le: V petek dne 31. julija se je nas okrog 600 avstro-ogrskih podanikov, prebivajočih v Varšavi, zglasilo pri našem generalnem konzulatu. Konzulat je prevzel nalogo, da pošlje vse Avstrijce preko meje, kupivši jim vozne listke. Rezervisti se spremljali na kolodvor konzulatski uradnik. Do Čenstohova so rezervisti dospeli brez vsakih zaprek. Tu pa so morali izstopiti, ker je bila železniška proga, ki vodi iz Čenstohova do avstrijske in pruske meje pokvarjena. Razrušili so jo ruski vojaki.

V Čenstohovu so z avstrijskimi rezervisti postopali z velikim nezupanjem. Nobenega denarja niso hoteli sprejeti od njih, a tudi jesti jim niso hoteli dati ničesar. V veliki duševni pobitosti so čakali na kolodvor na nadaljni potek dogodkov. »Ob pol 3. zjutraj je nas vzbudila tako pripoveduje dotični rezervist — silna detonacija. Razločno smo slišali pokanje pušk in silne eksplozije. Vedeli smo takoj: Rusi rušijo komunikacijske objekte.

Ob 6. zjutraj so se pojavili manjši vojaški oddelki. Šli so proti vojašnicam. V trenutku so zažgali artilerijsko vojašnico, s skladiščem živih in zalogo municije. Okrog gorečih poslopj so bile postavljene straže, ki so čuvale, da se požar ni razširil na sosedne hiše in zgradbe.

V ponedeljek zjutraj so dospele do mesta nemške čete in zasedle Čenstohov. V mestu je bilo še mnogo kazakov. Umaknili so se v paničnem strahu in pustili tu nerazrušeno skladišče orožja. Gospodstvo nad mestom so prevzele nemške čete. Prebivalstvo je takoj osnovalo meščansko gardo in si izvolilo novega župana. Župan se je takoj javil pri poveljniku nemške čete ter ga prosil, da prevzame zaščito mesta. Ob 9. zjutraj se je ob Jasnogorskem samostanu pojavil prapor pruskih ulancev. Njim na čelu je jahal častnik, držeč v eni roki revolver, v drugi pa zemljevid. Prišel do mesta, so se konjeniki ustavili ter jeli pazno preiskovati most. Prepričali so se kmalu, da ni bil podminiran. Sedli so zopet na konje in odjahali v mesto.

Po okupaciji mesta po nemški armadi se je nam sporočilo, da lahko odpotujemo v domovino preko Nemčije. Prepeljali so nas do pruske meje, od tu pa smo se z vlakom preko Ošviecim odpeljali v Krakov.

Lüttich.

Belgijsko mesto Lüttich, ki je imenujejo Flamci Luik, Francozi pa Liège, leži ob reki Maas ter je eno najvažnejših mest v Belgiji. Mesto je šlo leta 1904 168.532 prebivalcev, ki se bavijo v poglavitem v izdelovanju pušk. Iz Liège izvažajo namreč na leto mnogo nad en milijon pušk, revolverjev in drugega orožja. V mestu se nahaja poleg teh manjših izdelovalcev orožja tudi še velika leta 1840 ustanovljena državna orožarna, ki izdeluje tudi topove. Poleg tega se bavi prebivalstvo tudi z usnjarskim. Mesto je vojaško zavarovano z raznimi utrdami, od katerih je historična Citadella najvažnejša, poleg nje pa je važna tudi utrdba de la Chartreuse. Citadella je bila zgrajena leta 1650, leta 1691 so jo zasedli Francozi, leta 1702 pa jo je zavzel Marlborough. V letih 1792 do 1794 je bilo mesto Liège pozorišče lutih bojev med Francozi in Avstrijci.

Mesto Briey.

Iz prejšnjih poročil so izvedeli čitatelji, da po nemški čete zasedle francosko mesto Briey. To mesto leži kakih 5 km severozahodno od Metz ter ima 2300 prebivalcev. V Brieyu se konča železnica, prihajajoča iz Conflansa. Briey je glavno mesto kantona istega imena, ki ima 17 občin s skupaj 17.000 prebivalci. Kanton Briey spada zopet pod departement Meurthe et Moselle. V bližini mesta leži kraj St. Privat, ki je tvoril v bitki pri Gravelotti dne 18. avgusta 1870 opirališče desnega francoskega krila 6. armadnega zbora pod Canrobertom.

Srbski prestolonaslednik in sarajevski atentat.

»Corriere d'Italia« poroča, da je dobila avstro-ogrška vlada v roke pisma, iz katerih jasno sledi, da je srbski prestolonaslednik Aleksander vedel za sarajevsko zaroto. Prepisi teh dokumentov so se predložili tudi ruski vladi. Avstro-ogrška vlada ima poleg tega tudi dokaze v rokah, da se je pripravljala še druga srbska zarota, ki je stremila za tem, da se prežene črnogorska dinastija in da se združi Crna gora s Srbijo.

Odiranje v nekaterih kolodvorskih restavracijah.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) C. kr. železniško ministrstvo je izdalo sledeče poročilo: Povodom prihoda vojaštva so se zgodili nekateri slučaj, da so nekateri restavraciji v kolodvorskih restavracijah k vojakom vpoklicanim dražje zaračunavali. Dotični restavraciji so bili eksemplarično kaznovani. Če bi se take nepravilnosti ponovile, se bodo takim restavracijem takoj odtegnile koncesije za restavracije.

Koledar vojnih dogodkov.

Dne 23. julija: Vročitev avstro-ogrškega ultimata srbski vladi v Belgradu.

Dne 25. julija: Mobilizacija v Srbiji. Nepovoljen odgovor Srbije. Prekinjenje diplomatskih zvez. Delna mobilizacija v Avstro-Ogrski.

Dne 26. julija: Izročitev potnih listin srbskemu poslaniku na Dunaju, Jovanoviću.

Dne 28. julija: Napoved vojne Avstro-Ogrske Srbije. Manifest Njegovga Velikanstva na svoje naročje.

Dne 29. julija: Razrušenje mosta med Zemunom in Belgradom. Prvi sponadi.

Dne 31. julija: Splošna mobilizacija v Avstro-Ogrski zaradi mobilizacije v Rusiji. Proglasitev stanja grozeče vojne nevarnosti v Nemčiji. Ultimatum Nemčije Rusiji. Splošna mobilizacija v Nemčiji.

Dne 1. avgusta: Mobilizacija v Franciji. Italija proglašuje svojo nevtralnost.

Dne 2. avgusta: Vojna napoved Nemčije Rusiji. Nemčija zasede Luksemburg.

Dne 3. avgusta: Nemci zavzameo Kališ in Čenstohov. Nemška križarka »Augsburg« bombardira Libavo. Nemčija napove vojna Franciji.

Dne 4. avgusta: Radi kršenja belgijske nevtralnosti napove Anglija vojno Nemčiji.

Dne 6. avgusta: Avstro-Ogrska napove vojno Rusiji. Vojna napoved Srbije Nemčiji.

Dne 7. avgusta: Črna gora izjavlja, da se smatra v vojnem stanju z Avstro-Ogrsko. — Nemška armada zavzame belgijsko trdnjavo Lüttich.

Dnevne vesti.

— Poročilo seje mestnega stalnega zdravstvenega sveta, ki se je vršila dne 6. avgusta t. l. ob 5. uri popoldne v mestni posvetovalnici. Predsedoval je gospod župan dr. Iv. Tavčar. Navzoči člani: mestni zdravstveni svetnik dr. Otmar Krajač, dr. Franc Dolšek, Ivan Dufec, dr. Fran Ilner, dr. Ivan Jenko, Adolf Ribnikar in Ferdinand Staudacher. Zapisnikarjem je imenoval gospod župan g. magistratnega pristava Dragotina Šebenička. Gospod župan odpravi sejo, pozdravi navzoče in pravi, da je vsled zadnjih dogodkov rešiti mestnemu stalnemu zdravstvenemu svetu važna vprašanja. Izreka zahvalo gospodu zdravstvenemu svetniku dr. Illnerju, ker je prihitel na pomoč fizikatu. Gospod mestni zdravstveni svetnik dr. Krajač poroča, da so bili poklicani k vojakom mestni zdravnik gg. dr. Demšar, dr. Rus in dr. Kraigher. Na prošnjo mestnega magistrata je gospod zdravstveni svetnik dr. Illner zopet vstopil v mestno službo in uraduje v Mestnem domu od 9. do 10. ure, pritično, v ambulancijah, kjer je v prvi vrsti na razpolago mestnim revežem. V Ljubljani je še ostalo 22 zdravnikov. Vseh šest lekarn redno posluje. Splošno zdravstveno stanje Ljubljane je dosedaj zelo ugodno, tako ugodno kot že leta ni bilo. Prav nobene resne nalezljive bolezni ni v mestu. V sedanjih izrednih razmerah se je pokazala velikanska važnost našega izbornega vodovoda in tudi kanalizacija je tako izvrstna, da se občinstvu ni treba razburjati, da bi nastala v Ljubljani kaka epidemija, in naj ima občinstvo tudi zaupanje v te zdravstvene uprave, ki jih je mestna občina s silnimi stroški pridobila. Mestni stavbni urad je nabavil za vsak slučaj negašeno apno, karbol in lizol. Stranišča so gostilnah, kavarnah itd. se ogledujejo po uslužbencih mestnega fizikata. Vsa stranišča nad stranke zdržujejo strogo snažna, istotako je pred vsem paziti na strogo snago po stanovanjih, dvoriščih itd. Snaženje, škropljenje cest, javnih stranišč itd. bo mestni magistrat točno preskrboval. V zadevi ubikacij, kjer je vojaštvo nastanjeno (vseh je 26), je treba obratiti pozornost na snažnost v straniščih. Žalibog, da se pojavljajo nedostatki v nekaterih poslopjih. Mestni magistrat je že stopil v dogovor z vojaško upravo s svojim dopisom z dne 4. avgusta 1914, števil. 14.922, in vojaška uprava pooblašča mestni magistrat, da skrbí za sanitarno nadzorovanje in eventualna popravila pri straniščih v vseh ubikacijah, kjer je nastanjeno vojaštvo. Gospod stavbni svetnik inženir Prelovšek poroča, da so mestni delavci že dobili naročilo, da redno snažijo stranišča. Do danes so vsa stranišča osnažena in popolnoma intaktna. Naročeno je tudi, da na vsaki šoli ostane po en delavec in pregleduje stršča. Glede odvažanja smeti in odpadkov pri kuhinjah je naročeno, da dva mestna voza vsak dan odvažata vse to iz dotičnih ubikacij, kjer so napravljene provizorične kuhinje. Vsa stranišča se desinficirajo s karbolom, odnosno lizolom. Gospod primarij dr. Jenko nasvetuje, da naj se povsod ondi, kjer je dopustno, napravijo latrine. Gospod stavbni svetnik inženir Prelovšek poroča v zadevi regulacijskih del v strugi Ljubljanice in pravi, da sta stavbni vodja in podjetništvo dobila naročilo, da se zazejni spodnji del Ljubljanič odpre. Ves odtok, ki prihaja iz mesta, se nabira v spodnjem delu Ljubljanične struge, kjer je nastalo zelo celo jezero. Stavbno vodstvo ima tudi naročilo, da spusti zadostno množino vode, ki bo izpirala srednjo kineto. Dela pri obrežju pred Kresijo se nujno nadaljujejo, potem se eventualno odpre jez in spusti več vode.

— Žetev in poljska dela. Mobiliziranje naše armade se je zgodilo v času, v katerem se v nobeni kronovini ni bila žetev končana. Če je že v interesu narodnega gospodarstva, da je žetev hitro spraviti pod streho, je to sedaj bolj potrebno, ker je od žetve odvisna prehrana armade in prebivalstva. Nič manj važno pa je tudi, da se zagotovi pravočasno obdelanje polja za prihodnje leto. Ker je pa mnogo kmetov in kmečkih delavcev poklicanih k vojakom, je nujno potrebno, da se jih nadomesti. Sedanji zakoni ne dajo nobenih sredstev, da se to poskrbi, zato je izšla posebna cesarska naredba, ki to nujno stvar urejuje. Po tej naredbi je v vsaki kmečki občini ustanoviti posebno komisijo treh dosedanjih članov, ki ji predseduje župan ali po njem določen član občinskega odbora. Kot člani pridejo najprej v poštev duhovniki, šolski voditelji in učitelji, občinski in okrožni zdravniki, organi kmetijskih stanovskih zastopstev in drugi strokovno izobraženi in zaupanja vredni občani. Članstva ne sme nihče odkloniti. Komisija mora poskrbeti, da se opravi v občini žetev in poljska dela pravočasno. V to svrhu mora dognati, katera posestva so potrebna tuje pomoči in kake moči so v občini na razpolaganje. Če potrebnih delavnih moči ni dobiti, potem ima komisija dolžnost nakazati potrebne delavske moči, posebno tistim obratom, katerih lastniki so pri vojaki. Ta dela so dolžni opravljati vsi moški in vse ženske v občini, izvzeti so le duhovniki, zdravniki, živnozdravniki, lekarnarji, babice in ljudje, ki strežejo bolnikom, dalje ljudje, ki zaradi svojega zdravja ne morejo opravljati poljskih del, ki so nepogrešeni za oskrbovanje obrata in uslužbenci državnih podjetij. Ljudje, ki žive od zaslužka z delom, imajo pravico do odškodnine, ki jim jo mora plačati posestnik, pri katerem delajo; odškodnino določijo komisija po krajevni navadi. Komisija ima tudi pravico odkazati na brezplačno porabo živine in kmetijskega orodja, ki jih kateri posestnik sam ne rabi. Tudi ima komisija pravico, dobiti od drugod delavske moči. Komisija sklepa z večino glasov; če ni večine, odloči predsednik. Proti odločbam komisije ni pritožbe. Komisijo nadzoruje okrajno glavarstvo ki ima

tudi pravico storjene sklepe preme-
niti ali jih razveljaviti.

— **Modri ljudje.** Pri vojnem mi-
nistrstvu na Dunaju imajo zdaj mno-
go dela z dobrohotnimi nasveti, ki
jih dobivajo od vseh strani. Mnogo
je namreč ljudi, ki si domišljajo, da
je vojna uprava to ali ono morda po-
zabila ali da o tej ali oni stvari ni do-
bro informirana, pa si štejejo v dolž-
nost, da ji razložijo svoje misli in na-
zore. Kdor res kaj važnega ve, ta
stori patriotično delo, če o tem
vojno upravo obvesti, ali nadlegova-
ti vojno upravo s praznimi čenčami
in naivnimi predlogi, zato so časi
vendar preveč resni.

— **Kje ste?** V seznamu plemen-
itih darovalcev vsot za žene in otro-
ke vojaških vpoklicancev pogrešamo
imena nekaterih znanih premožnih
oseb. Apeliramo na njihovo vest:
usmilite se in žrtvujte nekaj kron za
obupane družine! Pridite na magi-
strat pogledat te srce pretresujoče
prizore! Žene obrtnikov, delavcev
in začasnih nastavljenecov najrazlič-
nejših poklicev se gnetejo pred pi-
sarnami obupane, jokajoče, od sra-
ma trepetajoče, saj niso vajene pros-
jati. Toda prositi morajo za svoje
otroče, ki so jih pustili brez
kruha v boj za domovino pozvani
možje ali sinovi. Od 8. zjutraj do 2.
popoldne imata dva magistratna
uradnika polne roke dela, da naka-
zujeta nujne podpore, in troje magi-
stratnih uslužbencev ne zmaguje de-
la za sestavljanje prošenj za državno
podporo. Potreba je velika, prošil
ogromno, sredstev še malo! Odzvi-
vite se pozivu župana dr. Ivana Tav-
čarja vsi, ki količjak morete utrpeti
vsaj nekaj kron! Po gostilnah in tr-
govinah dajo vojaki zdaj prav mno-
go zaslužiti. A med usmiljenci pogre-
šamo imena nekaterikov, ki prav v
tej dobi zelo dobro zanjejo. Kje so?
Opozorjamo, da sprejema mestni
magistrat tudi darove v tvari (mo-
ko, kavo, čaj, kruh, meso, drobovje
i. dr.), ter vse to razdeljuje med že-
ne, ki imajo množično družine.
Po različnih hišah ostajajo od obe-
dov in večerj še jedila. Naj bi se go-
spodinje priglasile, da morejo nasi-
titi vsaj en lačen želedec! Magistrat
rad posreduje za ubožce, saj ima v
to svrhu poseben urad. Naši vojaki
branijo našo domovino tam daleč
ob meji. Naša sveta domovinska
dolžnost je, da ubranimo lakote vo-
jaške revne obitelji.

— **Bodite usmiljeni!** Od raznih
strani zvemo, da so neki hišni gos-
podarji in hišne gospodinje na prav
brezsrčen način odločali stanova-
nje ali pa celo z doležanjem zagro-
zili ženam vojaških vpoklicancev.
Zgodilo se je neke pod Golovcem, da
je hišni gospodar takoj, ko je mož in
oče številne družine odšel pod pu-
ško, zapretil ženi, da jo vrže z otroci
na cesto, ako mu stanarine takoj v
polnem znesku ne plača. In ta človek
je šel ter zaprl ubogi rodni vodovod.
Opozorjamo, da brez pravilne
odpovedi stanovanja ne sme noben
hišni gospodar postopati proti stran-
kam; odpovedati pa more pravilno le
načelniku družine, torej možu, nika-
kor pa ne ženi. Odpovedati se mora
na postaven način le mož, žena pa
ni dolžna sprejeti nikake, možu na-
menjene odpovedi, torej niti ustne,
niti pismene. Tudi uradne sodniške
odpovedi — na možovo ime ni dolžna
žena sprejeti, nego naj jo vsaka za-
vrne. Če pa se ji je odpoved dostavi-
la na njeno ime, naj vložiti vsaj tekem
osmih dni na c. kr. okrajnem sodišču
ugovor proti odpovedi stanovanja. V
to svrhu naj gre nemudoma na c. kr.
okrajno sodišče ter ondi **ustno izjavi**
na zapisnik, da odpovedi ne jemlje
na znanje, ker je stanovanje in plačev-
al le njen mož. Le samostojne
ženske so dolžne sprejeti dogovor-
jeni rok (ali 1- ali 3 mesečni). O od-
povedi se bo obravnavalo šele po
vrnitvi moža, sina ali brata, ki je
pravi najemnik stanovanja. Vsako
nepostavno izsiljevanje v stanarin-
skem oziru naj se takoj naznani mest-
nemu magistratu ali državnici policiji.
Ponavljamo pa vsem hišnim gos-
podarjem: v svojo čast bodite usmilje-
ni! Ko se začno izplačevati državne
podpore, se plačajo tudi stanarine,
če ne docela, pa začasno vsaj de-
loma.

— **Dajte jim dela!** Nekateri, ki
niso v mirovni dobi radi delali ter so
se naslanjali na razne dobrotneke
in urade, si domišljajo zdaj, ko imamo
vojno, da bodo še lažje zlorabljali
usmiljenost ljudi in dobrodelnost ob-
čine. Ker je Ljubljana izgubila
mного mož, bi se moglo tem zdra-
vim parasitom človeške družbe naka-
zati marsikatero nujno delo, s ka-
terim bi si — pod primernim nadzor-
stvom — pošteno zaslužili svoj kruh.
Vsakdo, kdor ima zdrave ude, si mo-
ra poiskati dela, s katerim koristi ob-
čini, meščanom in tudi sebi. Treba
je, da se v uporaba brezdelnih možkih
in ženskih oseb organizira, ker lenu-
hi ne smejo odjedati podpor ženam s
kono otrok ter bolehnim starim in

starcem. Dajte ljudem dela, nadziraj-
te jih in omogočite, da si vsakdo
svoj kruh zasluži!

— **Rdeči križ.** C. kr. deželno
predsedstvo za Kranjsko je z odlo-
kom dne 4. t. m. deželnemu in go-
spejnu pomočnemu društvu Rde-
čega križa in njegovim podružnicam
za celo deželo Kranjsko dovolilo na-
biranje vsakovrstnih darov za ranje-
ne in bolne vojake za dobo enega
leta.

— **Preiskava mleka.** Tržno nad-
zorstvo je danes ob 5. zjutraj pre-
iskavalo mleko. Preiskalo je mleko
130 mlekaric in je zaradi sumli-
ve kakovosti v 6 slučajih odvzelo.
Gospodinje-mlekarice se posebno
opozarjajo, da vzdržujejo snažnost,
izpraznjena posoda naj se takoj po-
miče s kromom in raztopljeno sodo.
Z ozirom na sedanji letni čas se mle-
ko kaj rado izpridi in ako se ne bo-
držala snažnost, je nevarnost, da na-
stane kaka epidemija, ki bi v teh
hudih dneh imela nedogledne posledice
za mesto in deželo, kar se da
največ preprečiti s snago.

— **Gremija trgovcev** nadaljni
prispevek za rodine vpoklicanih in
Rdeči križ: darovali so 10 K:
Schneider in Verovšek, K. Planinšek,
Hlavka, Kmet & Komp. in J. Fabian.

— **iz ljudskošolske službe.** C. kr.
okrajni šolski svet v Krškem je ime-
noval Leopolda Namorša za pro-
vizoričnega učitelja na petrazrednici
v Cerkljah.

— **Javna knjižnica »Gospodar-
skega in izobraževalnega društva za
dvorski okraj«** je izposodila v mesecu
juniju 2107, v mesecu juliju pa 2487
knjig, doslej v sedmih letošnjih mese-
cih skupaj 18.761 knjig.

— **V imenik odvetnikov** je vpi-
san g. dr. Fran Zupanec, ki je za-
časno otvoril svojo pisarno v Ljub-
ljani v Šelenburgovi ulici št. 7, II.
nadstropje.

— **Poročil se je** odlični turist in
turistovski pisatelj g. Rudolf Ba-
diura, uradni dež. odbora, z
gđe. Hildo Steinböck iz Gradca.
Čestitamo!

— **Za domobransko vojašnico**
je nekdo včeraj skočil v Gruberjev
kanal, pa so ga še pravočasno po-
tegnili iz vode.

— **Ubil se je** neki jezdec na Je-
žici, ki je padel s konja.

— **Dunajski »Kikiriki«** je vsesko-
z patriotičen list, a vojne operacije
mu gredo preveč počasni. Bog vedi,
kako si predstavlja veliko vojno.
Svojemu mišljenju je dal izraza z
malo zafkrcajočim šefa generalnega
štaba. Cenzura se sicer ob tem ni
spodtikala, pač pa bralci in posledica
je bila, da je »Kikiriki« na stara leta
doživel malo demonstracijo.

— **Aretacije.** V sredo sta bila areti-
rana delavca Janez Šebelj iz Seno-
žeč in Janez Iglič iz Prevoj, ker sta
ukradla iz delavske barake na Kode-
ljevem kuhinjsko posodo in razno
jedilno pripravo v vrednosti 40 K.
Vse to sta prodala. Na Krakovskem
nasipu je bil aretirani neki rudar za-
radi nekega nenravnega čina.

— **Če je res.** Nemški listi trde, da
je bil župnik v Cerkovcih aretirani
in izročen vojaškemu sodišču v
Gradcu.

— **Umor.** 29. julija sta se na Suša-
ku v neki gostilni sprla delavca Joso
Fučak iz Orehovce in Martin Sriča
iz Zastence. Fučak se je tako razje-
zil, da je potegnil samokres ter ustrelil
Sriča, ki je bil na mestu mrtve.

— **Nesreča na ladji.** Na ladji »Gaa«
se je v terek ponesrečil I. Četnik. Pri
vrčevanju provijanta je padel kakih
devet metrov globoko v ladjo. Na
njega je padel pokrov, ki mu je raz-
mesaril desno oprsje. Četnik je ob-
ležal mrtve.

— **Otrok utonil.** V sredo zvečer se
je igral 3letni mlinarjev sin Alojzij
Sterle iz Iške z otroci sosedov pred
mlinom svojega očeta. Otrok se je
neopažen oddaljil od igrajočih se
otrok, šel na brv, ki stoji pred mli-
nom, ter padel v vodo. Voda ga je
zanesla v globčino. Mati ponesreče-
nega otroka je skočila za otrokom v
vodo, toda bilo je že prepozno. Otrok
je bil že mrtve.

— **Z gnojnimi vilami smrtnonevar-
no ranil.** Preteklo nedeljo je prišlo
pri Sv. Duhu pri Škofji Loki med
domačimi in tujimi fanti do pretepa.
Posestnikovemu sinu Matiji Logon-
dru je nekdo z železnimi, rjastimi
gnojnimi vilami prebodel desno la-
ket. Poškodba je smrtnonevarna.

— **Žepna tatvina.** Andrej Škrliu v
Spodnjem Zemonu je te dni, ko je pil
v neki gostilni, ukradel neznanec iz
žepa 240 K.

— **Drzen cigan.** Pretekli četrtek
popoldne sta prišla ciganska godca
Albin in Jožef Breščak v hišo bra-
njevca Antona Jazbeca v Zgornjih
Duplah ter sta hotela tam igrati, če-
sar pa Jazbec ni dopustil. Ko ju je
spravil iz hiše, je prišel proti osmi
uri zvečer Albin Breščak z odprto
rano na glavi v Jazbecevo hišo ter
zahteval od njegove žene, ki je bila
s svojo doletetno hčerko sama do-

ma, naj mu izpere rano. Pri tem jo je
trdo prijel za roke ter jo začel na
vso moč tresti. Začela je vpiti. So-
sedje so prihiteli ter izročili cigana
orožnikom.

— **Aretacija vlomilca.** Koncem pre-
teklega meseca ponoči je bilo vlom-
ljeno v trgovino branjevca Antona
Trčka v Viharših pri Rovtjah. Vlo-
milec je iz miznice ukradel 60 do 70
kron ter izginil. Kot storilca so izse-
dili ondodnega Matijo Skvarčo, pri
katerem so še našli del ukradenega
denarja. Skvarčo so aretirali ter od-
dali okrajnemu sodišču v Logatcu.

— **Zverinjak cirkusa Charles.** Ve-
liko cirkusko podjetje (lastnik Karel
Krone iz Berolina) mora vsled voj-
nih zapletitvev na prostoru v Latter-
mannovem drevoredu ostati. G. Kro-
ne se je odločil svoj veliki cirkuski
zverinjak eksotičnih živali, okoli 400,
vsak dan imeti odprto. Vstopnina za
odrasle 60 v, za otroke pod 14 leti in
vojake od narednika nizdol 30 vin.
Jutri, v nedeljo bo g. Krone poleg
razstave živali nudil zanimiva pred-
vajanja celih čet dresiranih roparic.
Med drugim se pokaže orjaška četa
20 berberskih levov, dalje ravnatelj
Charlesa dresirani medvedje, kot
novost mad. Charles dresirani mor-
ski Levi itd. Omenjeno bodi, da se vsa
ta predvajanja vrše v veliki central-
ni kletki podjetja, ki se je v ta na-
men postavila v velikem dvorišču
velikanskega hlevskega trikotnika.
Posebna vstopnina se ne pobira, ra-
zen za numerirane stole. Vsak obiš-
kovalc pa ta predvajanja vidi s
hlevskega hodnika po obeh straneh.
Dopolne ob pol 12. vlezanimivo
krmiljenje roparskih živali, namreč
30 levov in 15 bengalskih in sibir-
skih tigrov. Tudi za to se ne pobira
posebna vstopnina. Priporočeno bo-
di tu bivajočim rezervistom in dru-
gemu moštvu, da si ogledajo to veli-
kansko, deloma jako poučno podjetje,
ki bo takega težko še kdaj videti.

— **Pes ugriznil je** včeraj na Marti-
novi cesti 11letno posestnikovo
hčerko Rozo Zupančičevo ter jo na
levi roki znatno poškodoval.

Oklic.

Gospod c. kr. minister za notra-
nje zadeve je izdal sledeči razglas
z dne 1. avgusta 1914. l. št. 9067/M. I.
Domovini usiljena vojska je iz-
bruhnila. S patriotično navduše-
nostjo sledi naša hrabra armada kli-
cu svojega ljubljene Najvišjega
vojneke Gospoda.

Kakor pa bodo naši vojaki storili
svoj dolžnost na bojišču, tako mora-
mo tudi mi, ki ostanemo doma in ki
nismo poklicani, da bi v borbi tve-
gali svoje življenje za cesarja in do-
movino, spoštiti resno brezpopojno
dolžnost. To je dolžnost, poskrbeti,
da dobe z bojišča nazaj domov po-
slani bolniki in ranjeni stan in oskr-
bo. Nič manj pa moramo tudi doma
v svoji redni oropane družine
ščititi pred tisko in bedo, da tudi
z zadostnim preskrbovanjem na
tem polju olajšamo pogumno srce
vojnika v skrbi za obstoj njegovih
dragih v domovini.

Povsod izdani oklici dokazujejo
v naše občno veselje, da se celokup-
no prebivalstvo v polni meri zaveda
te svoje dolžnosti.

Skočljivo pa je razcepljenje de-
lavskih moči in denarnih sredstev, ki
so na razpolago. Enotno in pod cen-
tralnim vodstvom se morajo vršiti
vsi ukrepi, če se hoče, da dosežejo
svoj smoter in da se zajemci popolna
in najpravičnejša izraba vseh sred-
stev, ki so na razpolago, v korist
vseh potrebnih.

Da se prepreči tako razceplje-
nje, dajem tem potom sporazumno
z gospodom ministrom za domobran-
stvo v občno vednost, kako je miš-
ljena ta v blagor vseh resnično po-
trebnih zapovedana centralizacija,
katero je ob sodelovanju širše javno-
sti tudi mogoče izvesti.

1. Prostovoljna oskrba ranjenih
in bolnih častnikov in vojakov se na-
haja v rokah »avstrijske družbe Rde-
čega križa«, ki je v neposrednem sti-
ku z vojaško upravo. Izpolnitev te
velike naloge je v prvi vrsti stvar ta-
časnega predsednika družbe, Rudolfa
grofa Abensberg-Traun, katerega je
Njegovo Veličanstvo imenovalo
»c. kr. komisarjem za avstrijska po-
možna društva«. Dočim se opozarja
na razglas, katerega bo imenovani
izdal, naj se tu samo naglasja, da je
denarna sredstva, ki so namenjena za
ranjene in bolnike, poslali nepo-
sredno »družbi Rdečega križa« na
Dunaju (I. okraj, Tuchlauben št. 6)
ali posameznim deželnim društvom
in podružnicam te družbe.

Rdeči križ pa rabi, da bo mogel
svoje človekoljubne namene popol-
noma izpolniti, novih prijav za na-
stanjevanje bolnikov. Take prijave naj
se pošljejo političnim deželnim obla-
stem, ki bodo sposobnost dotičnih
objektov v pretes vzele in na to od-

redile, da se pristojno mesto Rde-
čega križa obvesti.

V svrhu ureditve te akcije dal
sem političnim deželnim oblastem
primerne ukaze, istotako je dal go-
spod. minister za domobranstvo tem
oblastem navodila, kojih namen je
pospeševati pomožno delovanje Rde-
čega križa kakor tudi pristop najšir-
ših krogov k istemu.

2. Podpiranje družin vpoklicanih
onih vojakov, ki so nastopili vojaško
službo, se, v kolikor so potrebne, pač
vrši na podlagi zakona z dne 26. de-
cembra 1912, dež. zak. št. 237, iz dr-
žavnih sredstev. Podpora, ki se na ta
način rodbinam podeli, pa ne bo ved-
no popolnoma zadoščala. V mnogih
slučajih bo želeli, da se nekaj doda
iz onih sredstev, katere je prebival-
stvo v ta namen prostovoljno na raz-
polago dalo.

Apeliram toraj na znano patri-
otično mišljenje in na dobro srce
prebivalstva, da dá v ta plemeniti,
človekoljubni namen po svojih mo-
čeh sredstva na razpolago.

Ta sredstva bi bilo poslani mi-
nistrstvu za notranje zadeve na Du-
naju ali pa jih nakazati na konto, ki
se je odprl pri dunajskem bančnem
društvu in pri njegovih podružnicah
pod imenom »vojni pomožni urad
ministra za notranje zadeve«.

Gospode deželne šefe sem po-
vabil, da poleg najintenzivnejšega
pospeševanja delovanja »Rdečega
križa« osnujejo deželne in krajevne
organizacije, ki bodo v navedeni na-
men pod kontrolo uvedle in izvršile
nabiranje darov.

Da se prepreči razcepljenje, bo
pri tem gledati na to, da se, kar bo
nabranega, pošlje pristojni politični
deželni oblasti.

Izkušnja je do sedaj pri nabira-
nju za dobrodelne namene pač poka-
zala, da darovalci omejujejo vpo-
rabo darovanih sredstev večkrat na
deželo, oziroma na ožji okoliš njih bi-
vališča. Takim stremljenjem se seve-
da ne bo nasprotovalo.

Plemeniti, najčistejše človeške
ljubavi in hvaležnosti navdani vojniki
takih podpor za one, ki so po višini
bede najpotrebnejši, bi se pa vsled
takih splošnih omejitev komaj dal po-
polnoma doseči; saj se vendar ne
sme prezreti, da bo treba rodine vo-
jakov, ki so nastopili vojaško službo,
v ne malem delu, posebno v onih de-
želah podpirati, ki gospodarsko niso
v stanu, da bi potrebna sredstva do
cela same nabrale, in ki imajo vsled
tega tim večje stevilo rodbin, ki v
resnici bodo trpe.

Tu se bo s centralizacijo vpo-
slanih darov poskusilo doseči izena-
čenje v splošni blagor; ravno in v
prvi vrsti za take slučaje računa mi-
nistrstvo za notranje zadeve tudi na
darila za centralo. Denarni zaklad, ki
se bo dal centrali na razpolago, se bo
vporabil, da se bodo posameznim de-
želnim oblastem po merilu takojšnje
potrebe sredstva nakazala.

Da se prepreči preobilo in več-
kratno podpiranje posameznikov v
škodo drugih, morda še bolj potreb-
nih, na katere se pa kljub temu ni
oziralo in posebno, da se omogoči ko-
likor mogoče pravilna in hitra pre-
soja potrebe posameznih rodbin, na-
merava se sporazumno z minist-
rstvom za domobranstvo, sredstva,
ki se bodo ministrstvu za notranje
zadeve ali deželnim oblastem posla-
na sredstva, na kolikor mogoče hi-
ter in enostaven način razdeliti, na-
slanjaje se pri tem na one oblastve-
ne komisije, ki imajo razsojevati o iz-
plačilu zakonitih podpor članom dru-
žin v vojaški službi se nahajajočih
vojakov in ki so na podlagi svojih po-
izvedovalnih spisov najbolj v stanu,
poznati istinite razmere v resnici
podpore potrebnih družin.

Izvrševanje opravil, katere ob-
sega ta pomožna akcija ministrstva
za notranje zadeve, je poverjeno pod
vodstvom namestniškega svetnika
doktorja Edvarda princa Liechten-
steina stojičemu »vojnemu pomož-
nemu uradu ministrstva za notranje
zadeve« (Hoher Markt št. 5, III. nad-
stropje). S prispevki in vprašnji naj
se obrne neposredno na urad, ki je
tudi poklican, da objavi dopolne
prispevke v dnevnikih.

3. Pri c. in kr. vojnem minist-
rstvu se ustanovi pod vodstvom na-
čelnika IX. oddelka, feldmaršallaj-
nanta Ivana Löbla »vojni oskrbinski
urad«, ki bo služil kot oficijelno cen-
tralno mesto za vsako vrsto prosto-
voljne pomoči, izvzemši oskrbovanje
bolnikov in ranjenecov (Rdeči križ) in
skrb za družine v vojaški službi se
nahajajočih vojakov. Tjaka naj se
bodo pošiljali prispevki za vojake v
vojski, za družine padlih in za druge
vojno-humanitarne institucije.

Ta urad bo obenem posloval kot
urad za poljanila na različnih poljih
prostovoljne pomoči v vojski; pri
tem uradu se bodo dobivala vsa po-
jasnila, magljavi in izpodbude, ki bo-
do služile stremljenju posameznikov,
obstoječih društev in ustanovljajočih
se komitejev pri izvrševanju vojne
oskrbe v najširšem zmislu.

Naši hrabri vojaki se bojujejo za
čast in zmago naše ljube domovine.
Vračujmo jim v okviru zgoraj ome-
njenih treh namenov po svojih mo-
čeh, kar dolgujemo hbrabrim vojšča-
kom in njih svojem!

Žrtvuimo človekoljubno kakor
hitro mogoče v blagor naše drage
domovine, lajšajmo rane, katere vo-
jna seka, poskušajmo bremena, kate-
ra vojna naprti, kolikor mogoče ena-
komerno porazdeliti, spominjaje se
vzvišenege gesla našega ljubljenege
cesarja: »Viribus unitis!«

C. kr. minister za notranje zadeve:
Dr. Karol baron Heindol s. r.

Glede pod točko 1. tega razgla-
sa navedene zbirke denarnih sredstev
za ranjene in bolnike je že »Deželno
in žensko pomožno društvo« »Rde-
čega križa« na Kranjskem, glede pod
točko 2. navedene zbirke denarnih
sredstev za izdatnejše podpiranje
družin vpoklicanih vojakov tudi
omenjeno društvo, dalje deželni od-
bor kranjski ter mestni magistrat
ljubljski izdal tozadevni oklic.

Zaostaja torej samo, da se pre-
skrbi zagotovitev prostovoljnih da-
rov za namene pod točko 3., razgla-
sa c. kr. ministra za notranje zadeve
navedenega »vojnege oskrbinskega
urada«.

Usmiljene osebe, društva, kor-
poracije itd. se torej srčno naprošajo,
naj svoje prispevke v ta namen izro-
čijo »vojnemu oskrbinskemu uradu«
neposredno pod navedenim naslovom
(feldmaršallajntant Ivan Löbl,
Dunaj, c. in kr. vojni ministrstvo,
IX. oddelek) ali pa potom c. kr. po-
litičnih okrajnih oblastev in c. kr. de-
želnege predsedništva v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 4. avgusta
leta 1914.

C. kr. deželni predsednik:
Teodor baron Schwarz s. r.

Razne stvari.

* **Mož s kito.** Na Dunaju na Šo-
tenringu je policija aretirala nekega
moža, ki je imel lase, spletne v kito.
Aretacija je vzbudila med občin-
stvom veliko senzacijo in je dala po-
vod, da so se jele širiti najfantasti-
nejše vesti. Aretiranec je identičen z
galanterijskim delavcem Leopoldom
K., ki je rodom Dunajčan, a ima to
kaprico, da nosi lase, spletne v kito.
Groteskni pojav tega moža na ulici
je vzbujal veliko pozornost. Ker se je
zbirala na ulici velika množica in ču-
daku sledila, je policija delavca are-
tirala in mu ukazala, da se mora dati
ostriči. Nato so poklicali brivca, in
ko je ta opravil svoje delo, so čuda-
ka izpustili.

* **Dekliško šolstvo v Avstriji.** Na
vseh avstrijskih gimnazijah je bilo
začetkom letošnjega šolskega leta
101.861 dijakov, med temi 5871 dija-
kinj. Dekliške liceje je obiskovalo na
Nižavavstrijskem 2878, na Kranjskem
342, na Zgornjavavstrijskem 405, na
Solnograškem 107, na Štajerskem
211, na Koroškem 145, na Primor-
skem 1233, na Tirolskem in Pred-
arlškem 311, na Češkem, z nemškim
učnim jezikom 840, s češkim učnim
jezikom 1409, na Moravskem, z
nemškim učnim jezikom 658, s če-
škim učnim jezikom 301, v Šleziji
219, v Galiciji 939 in v Bukovini 1416
dijakinj. Vseh dijakinj na deklških
licejih je bilo 11.414.

* **Francoski rentirji izgubili v pe-
tih letih štiri milijarde.** Edmond Téry
je izračunal v »Economiste europé-
en«, da so francoski rentirji izgubili
v zadnjih štirih letih štiri milijarde
frankov. V minulih šestih mesecih se
je francosko premoženje zmanjšalo
za 556 milijonov. Nominalna vrednost
francoskih rent je znašala 30. junija
t. l. 26.093 milijonov frankov, kurzna
vrednost pa samo 21.889 milijonov
frankov, kar znači, da je sto frankov
nominalne vrednosti imelo le 83.88
franka vrednosti. Celotna izguba na
imeti, ki ga reprezentirajo franco-
ske rente, znaša torej okoli štiri mi-
liarde, torej toliko, kolikor je Fran-
cija leta 1871. plačala vojne odškod-
nine Nemčiji.

* **Stroški svetovne vojne.** Angle-
ški publicist Edgar Crammond je pri-
občil v listu »Quarterly Review« za-
nimiv članek o stroških svetovne
vojne. Stroške je izračunal na podla-
gi podatkov iz prejšnjih vojn. Fran-
cija je leta 1871. v vojni z Nemčijo
izgubila 21.500 častnikov in 702.000
vojakov. V denarju je stala vojna
Francijo 1 milijardo in 300 milijonov.
Stroški Nemčije v tej vojni so zna-
šali 1 milijardo in 850 milijonov. V
vojni je izgubila 16.247 častnikov in
123.000 vojakov. Burška vojna je tra-
jala 31 mesecev. Anglijo je ta vojna
stala, v kateri je izgubila 44.700 vo-
jakov, 5 milijard in 60 milijonov
kron. Japonci so izgubili v vojni z
Rusijo 135.000 mož, stala pa jih je
vojna 4 milijarde in 470 milijonov
kron. Ruske izgube so bile veliko
večje — 350.000 mož, vojna pa jo je

stala 8 in pol milijarde kron. Na temelju teh podatkov je Crammond izračunal, da bodo stroški svetovne vojne, trajajoče eno leto, znašali 12 in pol milijarde kron.

Brzjavna poročila.

Z bojišč. — Ob gatiški mej. — Obramba Podoloczyske. — Boj pri Novoselici ob bukovinski mej. — Junaški čin avstrijskega častnika pred Belgradom.

Dunaj, 7. avgusta ob 7. in 15 minut zvečer. (Kor. urad.) Med tem, ko naše čete v zahodni Galiciji prodirajo na ruska tla pri Krakovu proti Olkuszu in Volbronu ter proti Novemu Brzesku je bila meja osrednje Galicije je pozorišče manjših bojev. Takoj, ko se je zaznalo za napoved vojne, so začele ruske konjeniške patrulje in ruski konjeniški oddelki prihajati čez mejo ter so skušali prodreti v deželo. Obramba naših čet, zlasti konjenice je preprečila vse te poskuse in po celi vrsti manjših bojev so bili Rusi povsod zavrnjeni in primorani, da se umaknejo. Tudi na meji vzhodnje Galicije je prišlo že do bojev med našimi in ruskimi četami. Od manjših bojev, ki jih je imela tu prestati naša obmejna straža, zasluži hrabra obramba Podoloczyske posebno priznanje. Cel dan so se držali naši pod poveljstvom nadporočnika Monavarde proti dosti močnejšemu sovražniku. Z dvema mrtvima in tremi ranjenimi so dosegli hrabri vojak uspeh, med tem ko je padlo 20 Rusov v našem ognju. Nič manj častno na udeležene se je zaključilo tudi trgovatni boj pri Novoselici na bukovinski mej. Spodbujeni od orožniškega stražmojstra 1. razreda Evgenija Gaje so naši z naskokom zavzeli nekoli holm pri Mohilu, kjer se je nahajala sovražna ruska mejna straža. Gordonova v dobro zavarovani poziciji. Nenadni napad se je posrečil ter so naši dobili v svoje roke tamošnji prehod čez mejo. Že pa so se bližala sovražna ojačenja, tako da so se s sovražne čete polagoma zvišale na najmanj eno stotnico. Gaja pa se je hrabro postavil proti premoči in se je vzdržal na zavzetih pozicijah proti ponovnim ruskim napadom.

Od srbske meje se poroča o junakiškem činu nekega avstrijskega mornariškega častnika naše podoloczyske flote pred Belgradom. Na poročilo, da delajo Srbi pod izlivom Drine v Donavo na utrbeh, ki naj bi služile za stransko obstreljevanje nam postavljene zatvore z minami, se je odpeljal eden izmed naših patrulskih čolnov dne 6. avgusta ob 5. popoldne proti temu kraju. Ko se je približal bregu na 20 m, je skočil častnik iz čolna in je priplaval s 3 kg kraljico na breg, ki ga je dosegel. Ne da bi ga bil kdo zapazil je prispel do utrbe in položil ekrazit v njo. Z vrvijo je nato zapalil razstrelivo, ki je razdeležalo utrbo. Sedaj so pač prihajali Srbi z vseh strani ter začeli streljati na drznega vojaka. On pa je v par skokih dosegel obrežje ter skočil v vodo in priplaval do čolna, kjer je moštvo med tem sprejelo Srbe, ki so udili za njim, s hitrim streljanjem. Štirje Srbi so padli, ostali pa so se morali hitro umakniti.

Ruski veleposlanik odpotoval.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) Včeraj ob 7. zvečer se je ruski poslanik pl. Šebekov z osebnim veleposlaništvom in konzulata odpeljal z Dunaja s posebnim vlakom, ki ga je bila na razpolago avstro - ogrska vlada. Pripetil se ni noben incident. Grški ministrski predsednik na Dunaju.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) Grški ministrski predsednik grof Siza je dospel danes dopoldne na Dunaj.

C. kr. urad za vojaške nasvete.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) Poznanje, da bodo iz orjaškega organizma moderne armade vzrasla v svojih pojavih skoraj vse prebivalce države zadevajoča vprašanja zelo komplicirala, je v vodilnih krogih že pred daljšim časom provzročila namen, ustvariti urad, pri katerem dobi vsakdo v vojaških zadevah brezplačno pojasnila in nasvete. Arhivno vodstvo se je zato sedaj odločilo ustanoviti s 1. avgustom 1914 posebnemu ministrstvu podrejen urad za vojaške nasvete na Dunaju, I., Bismarckstrasse 11.

Brzjavni promet z Anglijo, Francijo in Belgijo.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) Kakor se uradno poroča, je privatni

brzjavni promet iz Avstro-Ogrske z Anglijo, Francijo in Belgijo za sedaj ustavljen.

Popolna mobilizacija Turčije.

Carigrad, 7. avgusta. (Kor. urad.) Prvotno delna mobilizacija turške vojske je sedaj popolna. Listi priobčujejo okoli, s katerim se kličejo pod orožje vsi moški do 45. leta. Ker so romunski poštni parniki ustavili poštni promet, je Carigrad popolnoma izoliran od Evrope. Vlada zagotavlja, da je aprovizacija Carigrada za dolgo zagotovljena.

Udeležba šolske mladine pri občekoristnih delih.

Dunaj, 7. avgusta. (Kor. urad.) »Wiener Zeitung« priobčuje naredbo naučnega ministrstva glede intenzivne udeležbe šolske mladine pri občekoristnih delih in glede obsežne skrbi za one otroke, ki so ostali brez nadzorstva. Po tej naredbi naj se porablja mladina zlasti pri poljedelskih delih in na polju humanitete.

Manifestacije v Pragi.

Praga, 7. avgusta. (Kor. urad.) Ko so danes ob 9. zvečer listi v posebnih izdajah javili o zmagovitem prodiranju zveznih armad, se je velika množica nemškega in češkega prebivalstva napotila pred nemški konzulat, kjer je prišlo do navdušenih patriotskih manifestacij. Ljudstvo je zapelo cesarsko pesem najprej v nemškem, nato pa v češkem jeziku. Nastopila sta tudi dva govornika. Po končanem govoru sta se poklonila nemškemu konzulu v njegovem stanovanju. Množica je prirejala konzulu navdušene ovacije, za katere se je le - ta ves ginjen zahvaljeval. Kličoče »Hoch!«, »Heil!« in »Slava!« cesarju Francu Josipu in cesarju Viljemu, so se manifestanti odpravili pred spomenik očeta Radeckega, ob čegar vzhodu je imel patriotski nagovor princ Vaclav Evsej Lobjkovitz, in sicer v obeh deželnih jezikih. Od tu se je sprevod napotil pred namestništvo, kjer je množica priredila viharno ovacijo namestniku knezu Thunu, ki se je pojavil na oknu. Manifestanti so klicali »Živela naša armada!«, nakar je namestnik knez Thun pozval množico, naj zakliče »Slava!« in »Hoch!« Njegovemu Veličanstvu cesarju in vrliim njegovim vojakom. Pozivu se je ljudstvo navdušeno odzvalo in zapelo cesarsko himno. Manifestacija se je končala pred kornim poveljstvom, kjer je množica zopet zapela cesarsko pesem. Med navdušenimi klici cesarju Francu Josipu, cesarju Viljemu in zveznim armadam, so se manifestanti mirno razšli.

Praga, 8. avgusta. (Kor. urad.) »Prager Tagblatt« posveča včerajšnji skupni manifestaciji Čehov in Nemcev povodom avstro - ogrske ofenzive in zmage Nemcev pri Lüttichu članek z naslovom: »Velika ura«. V tem članku pravi med drugim: Bilo je prvič po desetletjih, da so se Čehi in Nemci našli v eni in isti misli ter se približali drug drugemu, prvič da so se češki in nemški glasovi stili v akordu in da je v tem akordu zadonela cesarska himna v obeh deželnih jezikih. Zlasti je treba naglašati, da je zadonel prvi bučni klic: »Živela!« na Nemčijo, na nemško zvestobo in moč v češkem jeziku. Naše misli bodo pri zavezniški armadi s trdnim zaupanjem na zmago njenega orožja. Svet mora videti, da je tudi Avstrija edina; da najde velika ura vse edine, je pokazal današnji dan. Ovacije na praških cestah so bile zgodovinski dogodek. Odkar stoji češka dežela v narodnostnem boju, še ni bilo nikdar podobne prilike, da bi se bili mogli Čehi in Nemci tako ozko prikloniti drug drugemu. Bila je navdušujoča manifestacija, ki je prisilila srca vseh k hitrejšemu utripanju.

Zavezje Lütticha.

Berolin, 8. avgusta. (Kor. urad.) Cesar je odlikoval generala infantierije pl. Emmicha, ki je osebno vodil čete pri zavzetju Lütticha, red »Pour le merite«.

Neutrlnost Danske.

Kopenhagen, 7. avgusta. (Kor. urad.) Korespondenca Ritzan poroča: Vlada je danes proglasila svojo popolno nevtrlnost v vojni med Avstro - Ogrsko in Rusijo.

Angleško vojno brodovje.

Berolin, 8. avgusta. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča iz Londona: Za vrhovnega poveljnika angleškega brodovja je bil imenovan admiral John Jellicoe, za šefa mornariškega vojnega štaba pa admiral Mac Madden.

Preganjanje Nemcev na Angleškem.

Wolffov urad poroča iz Londona, da angleška policija zapira nemške podaneke, češ, da so vohuni. V predmestju Earlsfield in drugod je bilo mnogo Nemcev aretiranih.

Angleška križarka »Amthion« se potopila.

London, 7. avgusta. (Preko Pariza in Rima.) (Kor. urad.) Danes zjutraj je zadela angleška križarka »Amthion« na podmorsko mino in se potopila; 131 mornarjev je bilo mrtvih, 152 se jih je rešilo, med njimi kapitan in 16 častnikov.

Moratorij na Bolgarskem.

Sofija, 8. avgusta. (Kor. urad.) »Agence telegraphique bulgare« poroča, da je sklenilo bolgarsko sobranje trimesečen moratorij. Proces proti bivšim štabulovističnim ministrom je bil po sklepu sobranja ustavljen.

Baron Wucherer †.

Gradec, 7. avgusta. Danes je umrl tu c. kr. komornik, veliki kapitulat in komtur Nemškega viteškega reda Karel baron Wucherer po daljši bolezni v 69. letu svoje starosti. Bil je c. in kr. polkovnik v p. in komtur Fran Josipovega reda z zvezdo.

I. zaznamek

prispevkov za društvo »Rdeči križ«, ki so jih poslali c. kr. deželniemu predsedništvu naslednji darovalci:

Graččak Franc Galle v Bistri 1000 K; tovarnarja Maks in Albert Samassa, vsak po 300 K; gospica Emilija Hausenbichl 20 K; računski svetnik Ferdinand Omejc 8 K (in isti za podpore potrebne družine rezervistov 8 K); baron in baronica Liechtenberg na gradu Habbach 200 K; Lizika Luckmann 1 K; dvorni svetnik Josip Račič in soproga 50 K; skupaj 1887 K.

VI. izkaz.

mešnemu magistratu došli darovi za rodbine vpoklicanih vojakov:

Jelena Kajzel 10 K, Avgust Agnola 30 K, Svete M. 3 K 25 v, Kušljan Anton 5 60 v, Kušljan Anton 25 K, Amalija dr. Pogačnikova 10 K, dr. Eger Ferdinand 50 K, Klein Anton 3 krone, Hubad Matej 10 K, Verein für Armenpflege 100 K. — Seemann Matilda 20 K, Hlavka A. 10 K, Domlađ Josip 50 K, ga. dr. pl. Schöppl 50 kron, Mühleisen Marija 25 K, vsi po pomožnemu društvu »Rdečega križa«. — Morgutti Valentin 6 K, Verinik Alojz 10 K, Hubad Fran, dež. šol. nadzornik 10 K, Zupančič Jakob 10 kron, Roza dr. Kavčičeva 20 K, dr. Novak Fran (iz kazenske poravnave med gg. J. Seidlom in Ivan Cuza-kom) 100 K, Jeglič Ana in Gabrijela 4 K, Kolar Matija, stolni dekan 50 K, dr. Henrik plem. Cron s soprogo 10 K, strojevodje in namestniki južne železnice (kurilnica) mesto nameravane veselice 35 K, Ivan Sušnik, stolni kanonik 5 K, Andrej Senekovič, c. kr. vladni svetnik 20 K, gđ. Filomela Senekovič 10 K, tvrdka brata Vokač 20 K.

Umrl so v Ljubljani:

Dne 5. avgusta: Slavka Sojer, delavkina hči, 5 tednov, Strelška ulica 15. — Fran Kalan, kmetski sinovjak novinec, 22 let, povožen ob Trubarjevem parku.

Dne 6. avgusta: Fran Gubanc, sin brzjavnega paznika vdove, 6 tednov, Linhartova ulica 5.

Dne 7. avgusta: Marija Sušteršič, delavka v tobačni tovarni v p., 72 let, Emonska cesta 10.

Dne 5. avgusta: Slavka Sojer, hči delavke, 5 tednov, Strelška ulica 15.

V deželni bolnici:

Dne 1. avgusta: Mihael Mlinar, občinski ubožec, 41 let.

Dne 2. avgusta: Alojzij Rihar, delavec, 27 let. — Marija Tomc, cerkvenikova žena, 64 let.

Dne 3. avgusta: Marija Pogelšek, kuharica, 58 let.

Dne 5. avgusta: Ema Dobršek, kontoristka, 37 let.

Današnji list obsega 12 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodno tiskarstvo«.

Meteorološko poročilo.

čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
7. 2. pop.	737.1	23.2	p. m. jvzh. sl. szah.	del. oblak. jasno
8. 7. zj.	737.8	12.9	sl. jvzh. soparno	

Srednja včerajšnja temperatura 18.0°, norm. 19.4°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Kuharica

izvežbana tudi v vseh drugih gospodinskih delih, zmorna samostojno voditi gospodinjstvo, išče službe, gre tudi v druge dežele. — Ponudbe na upravništvo »Slov. Naroda« pod »Dobra kuharica/2961« do 28. avg.

Stanovanje

obstoječe iz 4 uličnih sob v I. nadstr. z vodovodom in vsemi pritliklinami, se odda za november.

Poižve se Florjanska ulica št. 22 v trafiki. 2967

Sprejme se v mestu za stalno samostojna, starejša

kuharica

s primerno šolsko izobrazbo ima prednost. — Ponudbe pod »Kuharica/2958« na upravništvo »Slovenskega Naroda«.

V prijaznem trgu na Dolenjskem se zaradi družinskih razmer odda z dnem 1. avgusta t. l. pod ugodnimi pogoji v najem

gostilna

Hiša v kateri se ta obrt izvršuje, je na glavnem trgu nasproti sodišča. 2851

Pismene ponudbe naj se pošiljajo pod M. G. P. pri Ribnici.

Lepo, zračno stanovanje

v I. nadstr., 3 sobe s parketi, predsobo, kuhinjo, drvarnico, obsežen vrt z uto, se odda takoj ali za november, na Cesti na južno železnico št. 32. 2971

Spreten stenograf

popolnoma zmožen slov. in nemške stenografije in strojepisja išče za takoj ali pozneje primerno službo. — Cenjene ponudbe pod »S. K. 1914« poštno ločeno Ljubljana, glavna pošta. 2968

Kor je gospodar žel na vojsko, se preda enonadstropna

IIŠA

z velikim sadnim in cvetličnim vrtom pod prav ugodnimi pogoji. — Pojasičila se dajo Sp. Šiška 156, I. nad.

Solicitatorja in

koncipijenta

išče pisarna dr. Toneta Gosaka v Ptuj.

Kupim

dva konja

za kmetijsko delo in drugo težko vožnjo. Konja morata biti brez pogrška, ne pod 15 pesti visoka, od 5 do 10 let stara in ne plašljiva.

Cena naj se javi Ferd. Rož, veleposestnik, Hrastnik. 2966

Dvoje elegantnih

stanovanj

vsako obstoječe iz 4 velikih sob, pred-sobe, poselske sobe, kopalnice in z drugimi pritliklinami, na solčni legi in lepim razgledom se odda za novembrovim terminom, jedno tudi takoj v najem. — Naslov pove upravništvo »Slovenskega Naroda«.

Več lahkih in težkih vpreženih

konj

se proda, ker jih je preveč

Cirkus Charles

lastnik Karel Krone sedaj v Ljubljani.

Zahvala.

Za izkazano sočutje povodom bolezn in smrti naše ljubljene hčerke, oziroma sestre, gospodične

Eme Dobršek

kontoristinja

kakor tudi za častno spremstvo k zadnjemu počitku in za poklonjene vence izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanec svojo najpri-srčnejšo zahvalo.

Posebno pa se zahvaljujemo cenjeni tvrdki Fran Stupica in p. t. uradništvu in osebju te tvrdke, ki nam je z ljubeznivim sočustvovanjem tešilo našo bo, končno se zahvaljujemo mestnemu pogrebniemu zavodu v Ljubljani za točno in vestno izvršitev pogreba.

V Ljubljani, dne 8. avgusta 1914.

Žalujotci rodbini Dobršek-Ekar.

Št. 15.098.

2969

Razglas.

Z ozirom na mnoge slučaje pasje stekline, ki se je pojavila v zadnjem času v raznih krajih na Kranjskem ter z ozirom na to, da so stekli psi samo v kamniškem okraju nad 20 oseb ogrizli, in da je ena teh oseb na strašnih posledicah stekline umrla, je velika nevarnost, da steklina ne izbruhne tudi v mestu ljubljanskem.

Posestniki psov se radi tega pozivajo, da zdravstveno stanje svojih psov strogo nadzorujejo in vsak slučaj sumljivega obolenja nemudoma naznani mestnemu magistratu.

Psi morajo biti pod strogim nadzorstvom in nikjer ne smejo sami nenadzorovani letati po ulicah.

Tudi je prepečeno pse jemati v javno lokale, kakor gostilne, kavarne itd. na kar se posestniki psov iznova opozarjajo.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 7. avgusta 1914.

Za varstvo bralcev

nikdar ne utrudimo opozarjati na mnoge ničvredne ponaredbe, ki jih nezvestni ljudje dandanes spravljajo

v promet. Star je že dobri sloves in velika priljubljenost Fellerjevega blagodiščnega rastlinskega esenčne-ga fluida z oblastveno varovano besedno znamko »Elsafuid«, ki, kakor znano in kakor vsak dan lahko slišimo iz ust zdravnikov, učinkuje po-

živlajoče, krepi živce in mišice in blaži bolečine.

Ravno tako pogosto kakor Fellerjev fluid pa ponarejajo tudi preizkušeno, prebavo pospešujoče želodčno sredstvo, Fellerjeve odvajalne rabarbarske kroglice z oblastveno

varovano besedno znamko »Elsa kroglice«. Ker smo se o dobrodejnih lastnostih obeh preparatov sami prepričali in smo jih pogosto od mnogih bralcev in zdravnikov slišali hvaliti, svetujemo, da se proti ponaredbam varujete tako, da naročite obole na-

ravnost pri lekarnarju E. V. Feller v Stubi, Elsa trg št. 238 (Hrvatsko). Poizkusni tucat Fellerjevega fluida stane franko 5 kron, Fellerjevih kroglic 6 škatlic franko 4 krone.

B. Götzl

Krasne novosti spomladanskih in poletnih oblek, površnikov domačega izdelka. Za naročila po meri največja izbira tu- in inozemskega blaga. Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

LJUBLJANA,

Mestni trg št. 19.

Naznanilo preselitve.

Slav. p. n. občinstvu vljudno naznanjam, da sem svojo

trgovino z delikatesami premestila v Lingarjevo ulico.

Zahvaljujem se za dosedaj mi izkazano zaupanje ter prosim p. n. odjemalce, da mi isto ohranijo tudi v novem lokalu.

J. BUZZOLINI.

A. Hauptmann-a nasledniki

A. ZANKL SINOVI

LJUBLJANA.

Tvornica kemičnih barv, lakov in firnežev, priporoča:

Oljnate barve

Suhe barve

Emailne barve

Fasadne barve

Marijin trg št. 1.

Vse vrste:
„firnežev,“
„čopičev,“
„lakov,“

Mavec
(Gips)

Olje za pode in stroje

Karbolinej

Naslov zadostuje:

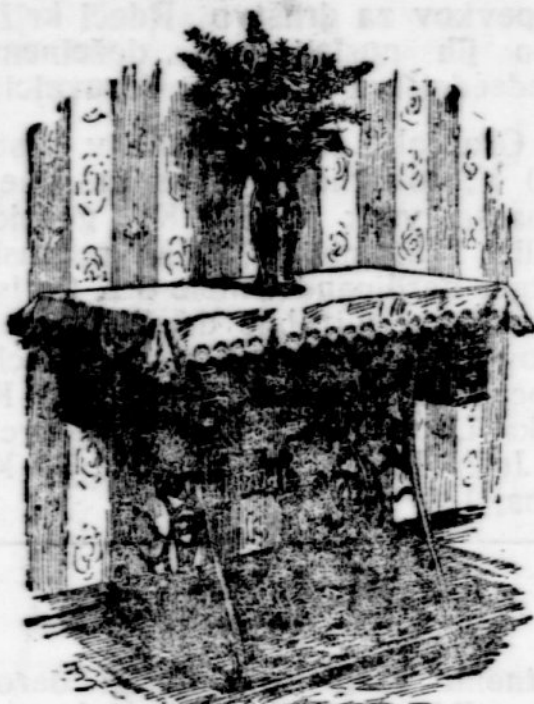
A. Zankl sinovi v Ljubljani.

Ceniki zastoj!

Ceniki zastoj!

Kmetovalci!
Superfosfati
So v ceni precej znižani.
Dokazano najučinkovitejši, najcenejši nadomestilo za fosforjevo kislino za vse vrste zemlje in vse vrste sadežev, prekašajo po zanesljivem, hitrem učinku vsa druga priporočena gnojila s fosforjevo kislino. Amonijakovi, kalijevi, solitrovi superfosfati najcenejša, najdomenejša gnojila dobavljajo vse tvornice umetnih gnojil, kupčevalci in kmetijska društva.
Centralna pisarna: 7
Ludvik Fortner, Praga, Příkopy 17.

Noben drug šivalni stroj ni izdelan s tako točnostjo, skrbnostjo in trpežnostjo kakor PFAFF-šivalni stroj. Noben drug šivalni stroj nima toliko prednosti in izboljšanja kakor PFAFF-šivalni stroj.

V Vašo lastno korist je, da si pred nakupom ogledate mojo veliko zalogo ali pa zahtevate cenik. 713

Ign. Vok
največja trgovina šivalnih strojev in Puchovih koles,
LJUBLJANA,
Sodna ulica 7
(zraven sodnije).

Vizitnice v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Visoke, moderne podobe, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

stezniki

(originalno amerik. izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se odstranile vloge. Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Cevljarska ulica 2.

Priporoča **moderne bluze**, spodnja krila, damsko in moško perilo. **Otroško higi- enično perilo TETRA**, šivalne potrebštine, kakor tudi vse druge modne predmete najb. kakovosti.

Poštna naročila se izvršujejo točno!

Vsakovrstne

mlatilnice in čistilnice

najnovejših sistemov, kakor tudi vrtila in motorje za nagon mlatilnic, mlina in preše za sadje in grozdje dobi se najceneje pri tvrdki Karol Kavšek nasled.

Schneider & Verovšek

trgovina z železnino in zalogo strojev

Ljubljana

Dunajska cesta št. 16.

Zahtevajte cenike!

Najboljši nakup vsakovrstnih modernih in trpežnih

čevljev

je v zalogi lastne tovarne

Peter Kozina & K^o, Ljubljana, na Bregu.

Cena za gospode	K 14.—, 17.—, 20.—
„ „ dame	„ 12.—, 15.—, 18.—
„ „ dečke ^{36/39}	„ 10.—, 12.—
„ „ otroke	St. 22—25 26—28 29—31 32—35 K 5.— 6.— 7.— 8.—

Garantirana kakovost po teh cenah.

Cenejše vrste od kron 1:50 naprej.

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1913	K 700.000.000.—
Vlog koncem junija 1914 nad	„ 45.100.000.—
Rezervnega zaklada	„ 1.330.000.—

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

4 1/2 %

brez odbitka. Hranilnica je **puplarno varna** in

stoji pod kotrolo **o. kr. deželne vlade.**

Hranilnica posoja na zemljišča in poslojpa proti 5 1/2 % obrestim in najmanj 1/2 % amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Avstrijska državna zveza gasilnih društev.

Odelek za reševalne zadeve.
Gasilnim društvom Avstrije!

Domovina stoji pred pomembnimi, mogoče pred usodnimi dogodki; zato je dolžnost vsakega državljan v svojem delokrogu doprinese vsaj trohico pomoči in požrtvovalnosti na altar domovinske ljubezni.

Če tudi ne bodo nobene človekoljubne organizacije Avstrije tako težko zadela bremena vojne, kakor gasilna društva, katerih vrste se bodo strašno zredile, da, v mnogih krajih bo za gasilno in reševalno delo ostalo le malo moč, vendar bodo avstrijska gasilna društva izvršila prostovoljno si naloženo dolžnost, ker že pred 25 leti — najprej po avstrijski državni gasilski zvezi — so se gasilna društva za slučaj vojne združila z avstrijsko družbo Rdečega križa.

Vsa gasilna društva državne gasilske zveze so se zavezala v krajih, ki jih je določilo vojno upravitelstvo za bolnice ranjenih in bolnih vojakov, prevzeti prevažanje bolnih in ranjenih v dotičnih krajih, za kar so se vsako leto dajala zagotovila.

Sedaj je prišel čas, ko kliče cesar in domovina!

Gasilna društva morajo sedaj svojo častno dolžnost izvršiti in to se bo tudi zgodilo.

Ona gasilna društva, ki bodo v svojih krajih prevzela prevoz bolnikov in ranjencev, se pozivljajo, svojo pripravljenost naznaniti zaradi nujnosti na spodaj označeni naslov.

V krajih, kjer so gasilna društva zaradi vpoklicanja k vojakom izgubila preveč izvežanih moč, se vodstva društev nujno prosijo, sestaviti iz prejšnjih članov gasilnih društev in tudi vojašine prostih oseb potrebno število reševalnega osebja, ki je vsak čas pripravljeno. Osebe, ki niso vajene transporta bolnikov, naj se takoj pouče na podlagi navodilne knjižice, izdane od Rdečega križa.

Načelnikstva gasilnih društev naj skrbijo, da se c. kr. organi, ki izvršujejo novi vojni zakon, takoj obvestijo o službenem nastopu dotičnih oseb.

Vsa gasilna društva, ki niso v avstrijski državni gasilski zvezi, prosim tovariško jaz, kot eden najstarejših in v vseh avstrijskih gasilnih društev v dobrih odnosih živeči gasilski načelnik, da na enak način ponudijo svojo službo Rdečemu križu, da damo mi, gasilci vseh narodov, blesteč vzgled, kako stoji v nevarnosti vsa gasilna društva zvesto združena in navdušena.

Ne samo blago in kri za domovino, ampak tudi preje sloga in vzajemno delovanje pod enim proporem, in sicer pod onim Rdečega križa!

S tovariškimi gasilskimi pozdravom

Reginald Czermack,

starostni in častni predsednik avstrijske državne gasilske zveze in t. č. načelnik njenega rešilnega oddelka.

Naslov v zadevi lokalnih bolniških transportnih kolon:
An das Referat für Lokalkranken-transportdienst vom Roten Kreuz, Dunaj, I., Milchgasse Nr. 1.

Njegova cesarska in kraljeva Visokost, presviti gospod nadvojvoda Franc Salvator, me je v svoji lastnosti kot od Njegovega Veličanstva imenovan generalni inšpektor vse prostovoljne sanitetne in reševalne službe in zveznega vodstva avstrijske družbe Rdečega križa dne 1. avgusta pooblastil, izvršiti to domoljubno delo.

Reginald Czermack.

Za prebivalce mest, uradnike itd
Proti težkočam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in naporega duševnega dela je upravljalne potrebo domače zdravilo pristni „Moll-ov Seidlitz prašek“, ker vpliva na prebavljanje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Skladnica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošljo to zdravilo vsak dan lekarnar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati Moll-ov prašek, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom.

3 25

Kdor si hoče za 6 vinarjev kupiti zavojček, naj zahteva izrecno cigaretni papir Ottoman.

Za bolečine tolažeče, proti vnetju delujoče in zaceljenje pospešujoče obvezilno sredstvo, ki se pri najrazličnejših slučajih ranitev pogosto rabi s presenetljivim uspehom, se je že nad 50 let kot preizkušeno domače zdravilo znano praško domače mazilo iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni dobavitelj v Pragi po vsej monarhiji predobro uvedlo in ga zatorej tudi prodajajo vse lekarne. Mazilo tudi pri večletnem hranjenju ne izgubi učinka in bi ga kot dobro domače sredstvo morali imeti v vsaki domači lekarni.

I. A

Mlado, staro,
Vsak pove:

Ta pa je za me!
Ker se samo z njim kreptam,
Vedno zdrav želimc imam!

Varujte se

ponaredb!

Pristni „FLORIAN“ se dobi edino od Rastlinske destilacije „FLORIAN“ v Ljubljani.

Postavno varovano.

Proti
zobobolu in gnjilobi zob
izborna dežnja dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda

ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poleg Franc Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.

Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vsaj, pošljite mi zopet
tri steklenice Vaše izborna delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katera je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Zaradi preureditve
trgovine vse
čevlje
10 odstotkov cenje.
Priporoča se
Kafinka Widmayer
„pri Solcu“ za vodo.

POZOR!

POZOR!

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se
izdelujejo po najnižjih cenah. Delo
okusno vezano. Velika zaloga krasnih
suhin vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem
Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

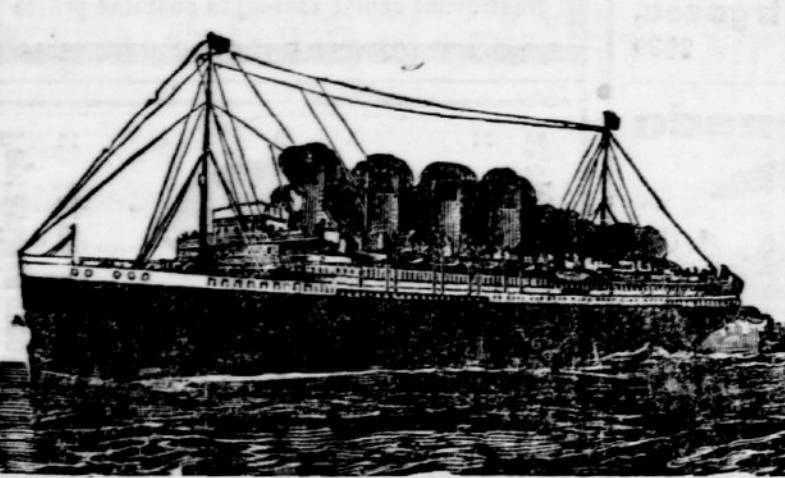
Izboljšajte promet v svoji gostilni
z najboljšim in najcenejšim plzenskega tipa
češkim budejeviškim delniškim pivom.

Zahtevajte ga v gostilnah ljubljanskih, v grand hotelu Balkan, Trst, hotelu
Lacroma, Gračež, palači prve hrvatske štedione Zagreb, Napredak, Sara-
jevo, Beranek, Banjaluka i. t. d.
Informacije podaja **Češka delniška pivovarna v Čeških Budejevicah, Roza**
Rohrman, Ljubljana, Bogumil Pouka, Trst. 2638

Samo 5 dni! z brzoparniki francoske družbe.

Najhitrejša in najkrajša vožnja iz
Havre v New York odhod iz Ljubljane vsaki torek.

Vožnja iz **Havre v Kanado** odhod vsak mesec enkrat in iz

Bordeaux v juž. Ameriko.

Veljavne vozne liste (Sifkarte)
in brezplačna pojasnila iz-
daja edino

Ed. Šmarda

konces. potovalna pisarna
v Ljubljani, Dunajska cesta 18

Veljavne vozne liste za pot-
nike iz Amerike nazaj v
domovino po najnižji ceni.

Obvestilo.

Slavnemu občinstvu vljudno naznanjam, da
svojega pogrebnega zavoda
mestni občini ljubljanski

nisem prodal

ter izvršujem ta

prvi slov. pogrebni zavod Jos. Turk

nemoteno dalje po najnižjih cenah.

Priporočam se

z vsem spoštovanjem

JOS. TURK

prvi slov. pogrebni zavod, Ljubljana.

„SLAVIJA“

... vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...

Rezervni fond K 60.790.720-18 — Izplačane odškodnine in kapitalije K 129.965.304-25

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovensko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje Generalno zastopstvo v Ljubljani

iglar pisarne so v lastni bančni hiši v Gosposki ulici št. 12.

Zavaruje poslopja in premičnine proti
požarnim škodam po najnižjih cenah.
Škode cenjuje takoj in najkulantneje.
Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte!

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1913:

== K 236,633.922.— ==

C. kr. priv.

Stanje denarn. vlog na hran. knjižice 31. julija 1914:

== K 86,573.762.— ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojni Marija trg-Sv. Petra cesta (v bliž. „Ankumazni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne
knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevno vedno ugodnim obre-
stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih
papierjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih
papierjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančno stroko spadajočih transakcijah vseh naših podružnic.

Najkulantneje izvrševanje bančnih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izpla-
čevanje kuponov in izrebanje vrednostnih papierjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih
novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih pa-
pirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Brezplačna revizija izrebanih vrednostnih
papierjev. — Promese za vna. zbiranja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike. 1660

Glavna pisarna: Prometna banka Ljubljana. — Telefon št. 41

Stanovanja.

Na Slovenskem trgu št. 8. se odda v I. nadst. stanovanje s štirimi sobami, pripravno za pisarno. V II. nad. stanovanje s tremi sobami in kopalnico. Več se izve pri hišniku. 2929

Odda se več voz 1128

konjskega gnoja.

Vprašanja na: Oroslov Dolenc, Ljubljana, Wolfova ulica 10.

V Igriški ulici šte. 10 se oddaja na dan

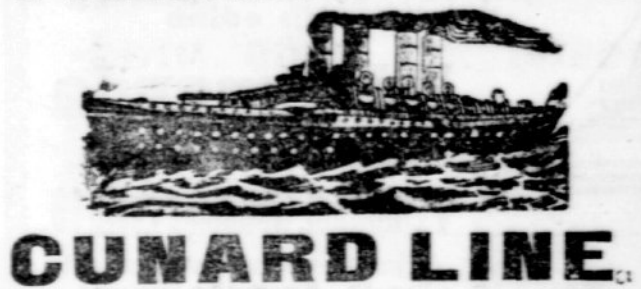
hlapec, konj in voz.

2941

Izgubila se je mlada psica

volčje pasme, belo in sivo pisana z znanjko št. 651. Prosi se, kdor bi jo videl, naj blagovoli sporočiti ali jo pripelje proti primerni nagradi lastniku Štefanu Moninger, trgovcu, Martinova cesta 10. 2939

V Ameriko in Kanado

CUNARD LINE.
Reden ladijski promet iz Trsta v New York po nizkih cenah.

Potniki III. razreda dobe med vožnjo prsto vino in tudi v Trstu do odhoda ladje hrano in stanovanje prsto. 26

Pojasnila, vozne karte: Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25 Cunard Line, Trst, Via Miramar 7.

G. Flux

Gospodsk. ulica 4, I. nadstropje, levo. 2962

Uradno dovoljena, že 20 let obstoječa najstarejša ljubljanska

posredovalnica stanovanj in služeb v udobnost cenj. občinstva zopet v središču mesta.

Priporočila in nameštila le boljše službe iskajoče vsake vrste kakor

privatno trgovsko in gostilniško osobje izbira različnih služeb, zlasti za ženske Vestna in kolikor možno hitra postrežba zagotovljena.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanika.

M. ROSNER & Co.

v Ljubljani veležganjarna sadja in tovarna likerjev

priporočila v svoji lastni žganjarni kuhane izdelke i. s.:

slivovko

brinjevec

hruševac

tropinovec

pristnost zjamčena.

Vermut-vino

najboljše kakovosti.

Ugodne cene!

Vzorci na razpolago.

Štampilje

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,
graver in izdelovatelj kavčkovih štampilj

Ljubljana, Selenburgova ulica 1.
Ceniki franko. Ceniki franko.

Blaž Jesenko

Ljubljana, Stari trg 11 priporočila

klobuke, slamnike cilindre, čepice itd.

najnovije fasone po najnižji ceni.

Ilustrovani ceniki zastoj in poštne prsto

Popravila in preobleke :: točno in cen. :: Popravila in preobleke :: točno in cen. ::

dežnike in solnčnike

domačega izdelka priporočila

tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar

Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalci streh in klepar, vpeljalec strelvodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporočila se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Natschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Hišna in kuhinjska oprava. Posteljena posoda.

Poprave točno in cen.

Proračuni brezplačno in pošt. prsto.

F.K. Kaiser, puškar

Ljubljana, Selenburgova ulica št. 6

priporočila svojo bogato zalogo raznovrstnih pušk in samokresov lovskih potrebnih, vseh del koles (biciklov) kakor tudi

umetniški ogenj po najnižjih cenah.

Popravila pušk, samokresov in biciklov točno in solidno.

Cenovnik zastoj in poštne prsto.

SANATORIUM EMONA

ZA NOTRANJE IN ZUNANJE BOLEZNI

LJUBLJANA, KOMENSKA ULICA 4

SEF. ZDRAVNIK PR. MARJ. DR. FR. DERGANČ

Napredaj ali v našem se odda popolnoma

nova hiša

opravljena za hotel, s šestnajstimi spalnimi sobami in veliko kletjo, v velikem trgu na Primorskem, ob glavni cesti. K hiši spada še zemljišče. V neposredni bližini velikih vojašnic. Mimo vozijo vsak dan poštne in tovorni avtomobili. Vsako poletje obilo letoviščarjev. 2822

Naslov pove interesentom uprava. »Slov. Narod«.

Naznanilo!

Kranjska deželna podružnica

n. a. deželne, življenske, kakor tudi nezgodne in jamstvene zavarovalnice, obvešča tem potom vse p. n. člane,

da se je pisarna gori imenovane zavarovalnice s 1. avgustom t. l. preselila iz Stritarjeve ulice 7., na Marije Terezije cesto št. 12, II. nadstropje.

Slavno občinstvo blagovoli to vzeti na znanje. 2964

CHARLES

zoologični park.

Imejatelj Karl Krone.

Stalno bivališče: Berlin, Bornholmerstr. 73.

Odprto vsak dan od 9 ure jutraj naprej.

Približno 400 eksotičnih živalij.	30 berberskih levov	15 bengalskih in sibirskih tigrov	15
-----------------------------------	---------------------	-----------------------------------	----

„Marguerite“ prva in edina žirafa na potovanjih.

Cele črede zeber, slonov, bivolov, jakov, bizonov, zebroidov, gnujev, med temi 3 rogati konji, velblodi, lame, kenguruji, noji, povodni konji, pristni šabaki. — Severni medvedi. — Morski levi.

„Lissi“ prvi afričanski potujoči rinoceros ki je bil import. za ceno 40.000 K.

Jutri v nedeljo ob 4., 6. in 8. uri: predvajanja eksotičnih živali med drugim:

Charlesa 20 glava orjaška levja četa.

Novo! Mme. Charles čudovito dres. morski levi.

Ravn. Charlesa velekomično dres. sev. medvedje.

Vsak dan ob polu 12 uri: krmljenje roparskih zveri.

Vstopnina za vse razstave 60 vinarjev. — Otroci pod 14 leti in vojaki od narodnika nizdol plačajo samo 30 vinarjev.

Janez Krhar, ribič, polta Grosuplje, razpeditelj vsak dan si-ve žitne, kranjske 2863

rake

najnižje cene: 12—16 v, male, srednje 20—30 v. Solo 40—50 vin. (Hoch-Solo) 80 vin. do 1 K.

5 vinarjev

vas stane dopisnica, s katero lahko zahtevate moj najnovejši, 4000 slik obsegajoči glavni katalog, ki vsebuje bogato vsebino potrebnih porabnih predmetov in primer- nih daril, ki ga pošljem vsakomur zastoj in poštne prsto.

Razpeditelj Jan Konrad, c. in kr. dvorni dobavitelj, Most št. 443 (Češko).

Prave niklaste žepne ure K 3-90, 5— in več. Niklaste budilke K 2-90, harmonike K 5—, vijoline K 5-80, samokresi K 6-80. — Razpošiljanje po povzetju.

Brez rizika! — Zamena dovoljena ali denar nazaj.

„Nora“ potujoči povodni konj.

Iščejo se

zastopniki, proti visoki proviziji za poset pri poljedelcih, obrtnikih, uradnikih, za gospode in gospe. Prodaja suknenege blaga. Vpeljani imajo prednost, nevpeljani, ki imajo mnogo znanstva, se vpeljejo. Ponudbe pod Tschafarik 4313 na Hassenstein & Vogler, Praga II, Češko. 2778

Spretno zastopnike

za prodajo s provizijo šivalnih strojev, ogledal in ur proti mesečnemu odplačevanju sprejme J. Klimesch, veletrgovina s šiv. stroji, Praga 2002-II. 2841

Stanovanje

s tremi sobami in pritliklinami v Janez Trdinovi ulici št. 8, I. nadstropje se takoj odda. 2953

Lovske puške

vseh izvršitev floberti in zračne puške samokresi, pištole, lovsko orodje, lov-ske pištole, izkratka vse, kar spada v to stroko, ceno in dobro pri strogi realni tvernici orožja ANT. ANTONITSCH v Borovljah, št. 34, Koroško. Cenovnik zastoj in poštne prsto. 2893

Veliko gostilniško obrtno podjetje

v mestu na severni jezikovni meji se pod ugodnimi pogoji da v najem s 1. oktobrom 1914. 2864

Pojasnila daje dr. Val. Rožič, blagajnik Mohorjeve družbe, Celovec, Koroško.

Že od l. 1868 sljajno preizkušeno

Bergerjevo medicinsko kotranovo milo

tvrdke G. HELL & COMP.

ki ga priporočajo odlični zdravniki, skoro v vseh evropskih državah s odličnim uspehom uporablja proti

vsake vrste izpuščajem

elasti proti kroničnim in luskastim lisjem in parazitarnim izpuščajem, luskinam na glavi in v bradi, ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nahajajo v trgovini.

Pri trdovratnih kožnih boleznih rabite jako uspešno Bergerjevo kotranovo-žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za ženske in otroke:

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo.

Dalje brez kotrana jako slivito:

Bergerjevo boraksovo milo

n sicer proti ogrojam, ogorenju, pegam, mozoljem in drugim neprilikam kože.

Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 70 vinarjev.

Novo: Bergerjevo tekoče kotranovo milo je izvrstnega učinka pri kožnih boleznih lu-skinam na glavi in v bradi kakor tudi kot-sredstvo za rast las. Steklenica 1 K 80 vin

Zahtevajte po lekarnah in sadenih trgovinah izključno Bergerjevo kotranovo milo in pazite na poleg stoječo varstveno znamko in na polegstoječi firmni podpis G. Hell & Co. na vsaki etiketi.

Odlikovan s častno diplomom na Dunaju 1883 in s zlato sve-tinjo na svetovni razstavi v Parizu leta 1900.

Tvornica:

G. Hell & Comp., Opava in Dunaj I, Helfferstorferstr. 11/13

V Ljubljani se dobiva v lekarnah: Milana Louska dediči, Ph. Mr. Josip Čičmar, J. Mayr, G. Piccoli, Ubald pl. Trakóczy in v vseh drugih lekarnah na Kranjskem

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

(centrala Frančiškanska ulica št. 8, telefon št. 97, prej pogrebni zavod Franc Doberlet).

Poslovanje se je pričelo 1. avgusta 1914.

Ustne, pismene ali telefonske prijave smrtnih slučajev sprejema ob vsaki uri zavodova pisarna Frančiškanska ulica št. 8, telefon št. 97.

Da ugotovi vsem željam in zahtevam p. n. občinstva, prevzema in oskrbuje mestni pogrebni zavod vsa k pogrebništvu spadajoča naročila in vse kakoršnekoli potrebne dobave.

Mestni pogrebni zavod si usoja hkrati opozarjati na svojo bogato zalogo kovinskih in lesenih krst v najrazličnejši velikosti in kakovosti, mrtvaških prtov, tancic in blazin, mrljiških oblek, čevljev in ročnih krišcev, naglavnih venčkov, grobnih vencev itd. itd.

Zavodov cenik in obrednik je slavnemu občinstvu na vpogled in na razpolago v pisarni Frančiškanska ulica št. 8. 2965

Ravnateljstvo mestnega pogrebnege zavoda v Ljubljani.

Nestle, Dunaj I.
Biberstrasse. 6 k.

ZANGI, VICTOR

Buttons, Jurdlov try 24. 2.

V., Merlég u. 3. Ujpest pri Budapešti. 799

lekarstva pri zlatem ortu

Elektromotori in dinami vsake vrste.

Mestne centrale, podeželne centrale, električne razsvetljevalne naprave in naprave za prenos električne sile itd. Specialne električne oprave za rudnike in fužine, predilnice, tkalnice itd. fazni kompenzorji, indukcijski urejevalci, brzourejevalci itd. električne železnice vsake vrste, — električne » oprave za vse industrije in obrti. »

Letnje podružnice in zastopstva v Brauu, Crnovcih, Gradcu, Innsbuku, Karlovih varih, Lincu, Moravski Ostravi, Mor. Šumbergu, Pulju, Pragi, Liberecu, Sarajevu, Teplicah, Tridentu, Trstu, Atenuh, Belgradu, Bukaresti, Sofiji.
Za Galicijo in Bukovino: Elektrizitetna deln. družba, prej Soholutici & Wiśniewski, Lwow, Słowskiego-18, Krakow Dominikanska ulica 13.
Za Ogrsko: Vereinigte Elektrizitäts & Maschinenfabriks Aktiengesellschaft, Budapešta V., Merélg u. 3. Uipest pri Budapesti.

SANATORIJ ELISABETINUM

zdravilišče za notranje, kirurške in ženske bolezni. Bolniška oskrba sester križark. — Prosta izbira zdravnikov. — Cene zmerno. — Moderno opremljena Röntgenova soba. — Udobno urejeno kopalnico z vsemi zdravilnimi pripomočki. V sanatorij se sprejemajo tudi poročniški slučajji. Poljanska cesta 16. 1059 Telefon št. 141.

Franc Kos Ljubljana, Sedna ulica.

Popravila domače industrije! Stare nogavice so cene popravljajo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne oblike zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene velike nižje.

Anton Presker
krojač 40

Ljubljana, Sv. Petra c. 16

priloga svojo

veliko zalogo gotovih oblek za gospode in dečke, jopice in plaščev za gospe, nepremišljivih havelokov itd. itd.

Obleke po meri se po najnovejših vzorcih in najnižjih cenah izvršujejo.

Vsaki dan svež
sladoled
in
ledena kava
se dobi
v slaščičarni
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 33
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zapriseženi patentni odvetnik
na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

Zdravilišče

Gleichenberg
Stajersko

Neprekinljive vrednosti pri vseh boleznih sopil. Svetovno-slavni zdravilni vrelci (Emin vrelci, Konstantinov vrelci.) Pojasnila in prospekti pri zdrav. komisiji v Gleichenbergu. Sesija: 15. maja do 30. septembra.

Nizozemska zavarovalna družba za življenje

Ravnateljstvo: Dunaj I., Aspernplatz I

se priporoča za sklepanje zavarovanj za življenje, rente, doto, za zavarovanja za čas vojaške službe po najugodnejših pogojih ter najnižjih cenah.

Zavarovalna glavica koncem l. 1913 K 423 milj.

Rezerve koncem l. 1913 K 125 milijonov.

Gener. zastopstvo za Stajersko in Kranjsko v Gradcu I., Schmiedgasse 40, kjer strogo rečni, delavni sodružniki vsak čas dobe dobre službe.

Nadzornik za Kranjsko:

Ljubljana, Hrvatski trg št. 4.

Večkrat sukane, šesterooglate, v ognju pocinkane strojne žične pletenine

s 13 — 120 mm širokimi petljami različnih debelosti

807—III
pripravne za ograjevanje parkov za divjačino, vinogradov, drevorav, kot varstvo prot zalozem, za paslake, varstvo proti toči, fazanerijo, voliere in kletke, za igrališča lawn-tenisa (do 3 m širokosti v zalozgi), za Rabbitzove stene, monirake gradnje itd. Te pletenine se šele po spletenju v ognju pocinkajo in satorje ne rjavje in so tudi trdnostjo mnogo vse iz pocinkane žice napravljene pletenine, dalje štiriooglate žične strojne pletenine za ograjevanje vrst, okenske mreže in mreže za pesek in gramoz, vse ogradišni material, liskona bodeča žica za plotove, žičaste in litoželezne ograje, stopniške, okenske, grobne, grobiške, pročelne in balkonske ograje ter vse sadne izdelke dobavljajo po nizkih cenah.

Hutter & Schrantz d. d., Dunaj VI., Windmühlg. 20/42
tvornica sitarskega in klobučevinskega blaga.

Naravni vzorci in pojasnila vsake vrste gratis in franko.

Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železnino.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana, Kolezijska ulica št. 16

priporoča slavnemu občinstvu svoje bogato opremljeno vrtnarstvo, kakor tudi okusno

:: izdelane vence, šopke in trakove. ::

Dalje ima na razpolago
:: za izposojevanje ::
ob mrtvaških odrih
drevesne cvetlice,
kakor tudi najfi-
nejše dekoracijske
cvetlice za dvorane
:: in balkone. ::

Imam tudi vsakovrstne
sadike do najzlahnej-
ših cvetlic in zelenjadi.
Sprejemam tudi naro-
čila za na deželo. Vsa
naročila se izvršujejo
:: točno in solidno. ::
Brzjavke: I. Bizovičar,
vrtnar, Ljubljana. ::

G. F. Jurásek

vglaševalec glasovirjev in trgovec glasbil
Ljubljana, Poljanska cesta 13.

Zaloga prvovrstnih glasovirjev, pianin, harmonijev, gosli, gitar, tamburic, citer, harmonik itd. Najboljše strune »Weichold« in druge ter vse potrebščine glasbil. Jamcim pismeno 10 let. — Zavod za uglasčevanje ter popravila glasovirjev in vsega glasbenega orodja.

Najcenejša posojevalnica.

Vglašujem »Glasbeni Matici«, »Mladiki« in drugim slovenskim zavodom. Svarim pred samouki in neizkazanimi baje-strokovnjaki, ki instrumente samo pokvarijo. Edini samostojni strokovnjak za vglaševanje ter popravila vseh glasbenih instrumentov je na Kranjskem koncesionirana tyrdka **F. G. Jurásek.**

Friporočamo špeciialno

damsko in otroško konfekcijo
zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejša **KOSTUME** Najnovejša

BLUZE : Domače obleke. : **KRILA**
Moško, damsko, perilo.
Športne čepice, moderce.

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebščine za nevestejenke.

➔ Pošilja na izbiro tudi na deželo. ➔

G. Čadež
v Ljubljani
Mestni trg št. 14
poleg Urbančeve manuf. trgovine
priporoča
klobuke
slamnike
čepice, razno moško perilo,
kravate, ovratnike itd. itd.
Blago imam solidno, cene
zmerne. Postrežem točno.

HAMBURG - AMERIKA LINIE.

Glavno zastopstvo:
FR. SEUNIG, LJUBLJANA
Kolodvorska ulica št. 28.

442 parnikov.
»Waterland«
58.000 ton,
»Imperator«
52.000 ton.

Najnovejša in največja parnika na svetu.

Predno kupite vozne listke, pišite po brezplačno pojasnila ter podobe teh parnikov, kajti nudijo vam z našo vožnjo danes najprijetnejše in najsigurnejše potovanje v medkroju osebite pa v novem mednarodnem razredu obojestransko z 2, 4 in 6 posteljami z popolno opremo. V obednicah pri pogrnjenih mizah se donaha hrana po strežajih. Cena meščanskemu razredu 20—30 K višja.

Za vožnjo 6 1/2, največ 7 dni dan na zahtovo jamstvo.

L. MIKUSCH
Ljubljana, Mestni trg 15
priporoča svojo veliko izbir
dožnikov in sončnikov.
Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Ljubljana **Fr. Ševčik** Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, avstrijskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamcim za dober strel. Posebno priporočam lahke tresovke in puške Beck s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin
po najnižjih cenah.

Popravila in narečbe se izvršujejo točno in zanesljivo. Osnovna in dodatna oprema za lov in potovanje.

Mnogo denarja prihranišle kolesarji!

K 85— namesto K 125—. Za reklamo razpolijem 500 novih koles „Torpedo“ s prostim tekom elegantne oblike s svežo pnevmatiko in 3 letnim jamstvom. Ista kolesa z gorsko pnevmatiko K 90—. Sveži plašči K 4—, 5—, 6—, zračne cevi K 2-80, 3—, 3-50. Popravila, emajliranje, ponikljanje in vse sestavine po tviornih cenah. Ob sklicevanju na „Slovenski Narod“ 50% popusta na moje nizke katalogne cene.

A. Weissberg, tvorniška zaloga, Dunaj II, Untere Donaustr. 23/S.

Cenovniki gratis. Kupčija na obroke izključena. Slovenska korespondenca.

Priznana izborni fotografični aparati

lastne in tuje konstrukcije. Dodelovanje vseh amaterskih posnetkov v našem ateljeju. Priporočamo pred nakupom aparata nas povprašati za svet. Vsled hitre prodaje vedno svež material. Naše priljubljene kamere „Austria“ in ploščo „Austria“ se dobe tudi potom vsake trgovine s fotografičnimi potrebščinami. Ravno izšli glavni katalog gratis. Trigovci naj se obrnejo na našo eksportno trgovino „Kamera Industrie“ Dunaj VII. 27/0

R. Lechner (Wilh. Müller)

o. in kr. dvorna manufaktura za fotografiranje na Dunaju I. Graben 20 in 21.

Največja zaloga za vsako fotografično potrebo.

Pohištvo!

po jako nizki ceni in najsolidneje izdelano dobite edinole pri „Prvi kranjski mizarski zadrugi“ v St. Vidu nad Ljubljano postaja Vižmarje. 2491

Spalne oprave z marmor. plošč. in zrcali od 230 K naprej. Izdelujejo se tudi vsakovrstna stavlinska dela.

Preračuni in ceniki brezplačno in poštino pristo.

Pelinkovac POKORNY
LIQUEUR MEDICINAL

Pazite na etiketo!

„Salvator“
gumijevi podpetniki.

Nedosežni po elastičnosti, lahкости, trdnosti.

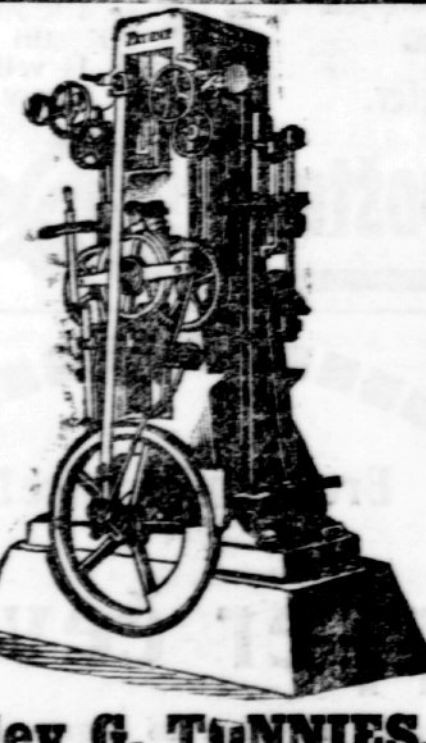
Glavna zaloga:
Anton Krisper, Ljubljana.

Zagibi polno jarmenik in stroji za obdelovanje lesa vseh vrst zlasti patentni brzodelni jarmenik, jarmeniki cepilniki, (samice), benčan-ski jarmenik enolistni in dvolistni.

Vsi stroji za mizarje, kolarje, strugarje, sodarje, tesarje itd. itd.

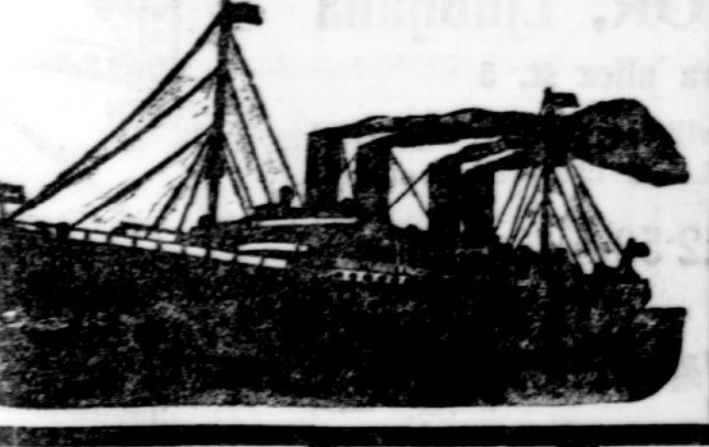
Vsi stroji za izdelovanje pohištva iz vpojnjenega lesa. Stroji za lupljenje lesa. Stroji za lesno volno.

Tvornica strojev G. TONNIES, Ljubljana P.

TURBINE za vse vodne razmere z največjo izbrljivostjo. Precizijski regulatorji. Patent prijavljen.

MODERNE 320 TRANSMISIJE. Prevzem kompl. tvorniških oprav za vse: lesno industrijo. Najfinije reference mnogovrstnih obratov tu in v inozemstvu. Sedaj se izdeluje turbinska naprava za I. kranjsko elektr. centralo: 2 turbini po 1600 konjskih sil.

Najhitrejša in najsigurnejša vožnja v Ameriko

je z ekspresnimi cesarskimi brzoparniki: „Kaiser Wilhelm II.“, „Kaiser Wilhelm d. Gr.“, „Princ Friedrich Wilhelm“, „George Washington“, „Columbus“ itd.

Vožnja 5 do 6 dni!

Posebno opozarjam na novo vpeljane kajute (kabine). — III. razr. I V teh je prostora za 2—4—6 oseb, opremljene so čim najudobneje. Potniki dobivajo v posebnih jedilnih dvoranah ob pograjenih mizah izborno hrano. Na razpolago imajo poleg družabnih in kadilnih dvoran tudi posebni šotaini krov, kopeli itd. Na krovu im igra vsak drugi dan godba. — Odhod potnikov iz Ljubljane vsak torek in četrtek. — Potnik, ki kupi pri meni vozni list, dobi hrano in stanovanje v pristanišču brezplačno! — Edino veljavne vozne listke za e parnike, kakor tudi za vse proge ameriškanskih železnic pri

EDVARDU TAVČARJU v Ljubljani, Kolodvorska ulica 35

nasproti občeznano gostilno „pri Starem Tlačarju“.

Izdajanje voznih listov tudi za proge: Baltimore, Filadelfija, Galveston, Kanada, Avstralija. — Zabavna potovanja v Italijo, Egipt, na severni rt itd.

A. KUNST

Ljubljana
Zidovska ulica št. 4.
Velika zaloga obuval

lastnega izdelka za dame, gospode in otroke je vedno na zbiru.

Vsakovrstna naročila se izvršujejo točno in po nizki ceni. Vse mere se shranjujejo in zaznamujejo. — Pri zunanjih naročilih naj se blagovili vzorce poslati. 40

Josip Stupica

jermerar in sedlar
v Ljubljani, Slomškova ulica št. 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav krasno opremljene

kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo

katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebš-
čine, že obrabljene vozove in konjske oprave.

Lasne kite

najfinije kakovosti po 5, 7, 9 in 12 kron — vse vrste lasne podlage in mrežice — barva za lase in brado „Neril“ po 2 in 4 K — toaletne potrebščine — lasulje, brade in druge potrebščine za maskiranje, vse po zelo zmernih cenah priporočam

Štefan Strmoli
brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1,
(vogal Mestnega in Starega trga).

Izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Kupuje zmešane in rezane ženske lase

Jos. Rojina
modni atelije
: za gospode :
Ljubljana,
Franca Jožefa cesta 3.

Najnovejši londonski kroj.
Pristno angleško blago.
Elegantna izdelava.
Točno in solidno.

:TONI: JAGER
LJUBLJANA,
Zidovska ulica št. 5.

Prodtiskarija
najnovejših vzorcev
za vezene obleke
in bluze.

znana Anversperga
radioaktivno
termalno kopališče

Toplice na Dolenjskem.

Dolenjskih železnic postaja Straža-Toplice. Gorki vrelec 38° C, žez 30.000 hektolitrov radioakt. termalne vode vsak dan, veliki basini, posebne kopeli, mahovne kopeli, elektroterapija, masaža, komfortno opremljene sobe, izborna restavracija. Zdravi se: revmatizem, protin, neuralgije (ischias), neurastenija, histrija, ženske bolezni itd. Prospekte razpošilja topliško ravateljstvo.

Sezija od 1. maja do 1. oktobra. 1480

Restavracija v zdravilišču Kamnik

Vstopnina 1 K. Začetek ob 5. uri.

Zvečer plesni venček.

Izborna dunajska kuhinja. — Izvrstna naravna vina. — Vedno sveže pivo. — Cene zmerno. 1

Priporočam se Viktor Zeilner, restavater.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovilih

priporočam svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdote daleč nadkriljujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

Priporočila in izpričevala 2181

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Prodaja vina.

Zadruga hrvatskih vinogradnikov v Zagrebu ima v svojih kletah 4000 hekto čistega, zajamčeno naravnega belega in rdečega vina, novega in starega nudi po kakovosti hektoliter za ceno od 35 do 100 kron, stavljeno na kolodvor Zagreb. Prodaja se od 100 litov naprej. Na vagone mnogo ceneje. Vsa nadaljna navodila daje

ravnatelj. zadr. hrv. vinogradnikov v Zagrebu, Kukovičeva ul. 5.

„Avstrijski Feniks“ na Dunaju.

C. kr. priv. zavarovalna družba. C. kr. priv. zavarov. družba za življenje.

Vplačana delniška glavnica K 8.000.000. Delniška glavnica. K 6.000.000

Družba zavaruje:

a) proti škodam vsled ognja, strele in parne ali plinovne razstrelbe, kakor tudi proti škodam vsled gašenja, podiranja poslopij in proti škodam vsled odnašanja premičnih stvari, nadalje proti požarnim škodam živine, zalogo vsakovrstnega blaga, kmetijsko orodje, prideleke itd.;

b) proti požarnim škodam poljske pridelke in klajo v poslopjih in kopicah;

c) proti škodam vsled slučajnega ubitja zrcalnega stekla;

d) raznovrstno blago proti škodam, nastalim pri prevažanju po suhem in po vodi;

e) proti škodam vsled tatinskega vloma in vsled tatvine iz zaprtih in odprtih prostorov;

f) proti vsakovrstnim telesnim nezgodam, nadalje sprejema jamstvena zavarovanja obrtnih podjetij, občin, lekarnarjev, hišnih posestnikov, voznikov, lovcev itd.

Stanje zavarovanih svot . . . K 230.000.000
Premijske rezerve 60.000.000
Letni dohodki na premijah . . . 12.000.000

Družba zavaruje na človeško življenje po najraznovrstnejših kombinacijah, kakor:

a) za slučaj smrti: da je glavnica plačljiva takoj po zavarovančevi smrti na njega zaostale ali kako drugo določeno osebo;

b) za slučaj smrti in mešana zavarovanja z oprostitvijo plačila zavarovalnine, oziroma s priznanjem dosmrtnne rente ob nastali onemoglosti, nadalje sprejema

c) zavarovanja za doživetje, preskrbljenost za starost, zavarovanja otroških dot, plačljivo pri dosegu določene starosti na zavarovanca samega;

d) zavarovanje dosmrtnih rent, za preskrbo vdov in vzgojinskih rent po najnižjih premijah in pod najugodnejšimi pogoji, kakor nezavrnjenost in nezapadlost police, jamstvo tudi za slučaj vojske brez posebne premijske doklade itd

Natančnejša pojasnila daje radovoljno
Generalni zastop v Ljubljani
Sodnijska ulica št. 1.

THE VERA
American Shoe
za gospode in dame
so dospeli iz Amerike.

Edina prodaja
ževljarnica
J. Szantner
Ljubljana
Selenburgova ulica št. 4.

Made by
Hos & Watkins
Boston, Mass. U.S.A.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Dolžniška glavica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica I. c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun **4 1/2 0/0** Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje
 ter jih obrestuje od dne vloge po čistih **4 1/2 0/0** = = = vseh vrst po dnevnem kurzu. = = =

Gostilna

na prometnem kraju v Ljubljani se odda takoj v najem. Kje, se poizve v upravnistvu »Slovenskega Naroda«.
2930

„Zrele sveže“
češplje in hruške

(topke) kupuje in plača po najboljši ceni

M. Rosner & Co.
veležanjska sadja v Ljubljani
zraven pivovarne „Union“.

Milijoni rabijo proti
kašlju

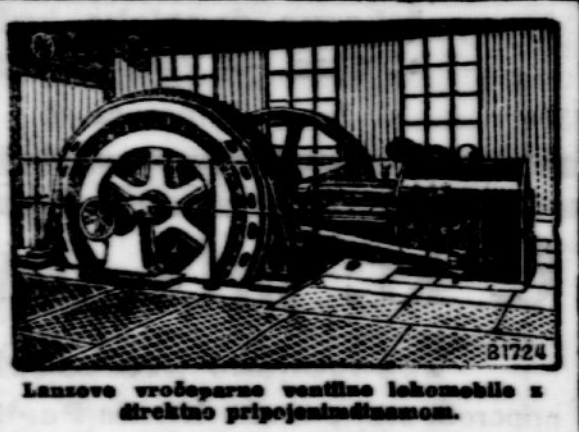
hripavosti, kataru in zaslezenju, krčnemu in osovleskemu kašlju, nego slastne

Kaiserjeve
prsne karamelo
s „tremi jelkami“

6050 not. poverjenih izpričeval od zdravnikov in zasebnikov za jamčuje gotov uspeh. Izredno prijetni in slastni bonboni. 1562

Zavitek 20 in 40 vin, štalijska 60 v. Prodaža jih v Ljubljani:
Ubalid pl. Trnkoczy, lekarna. Rib. Sušnik, lekarna. Dr. G. Piccoli, lekarna. Defelna lekarna. Mr. Ph. And. Bohinc, lekarna pri kroni. Mr. Ph. Jos. Čičmar, lekarna. Ant. Kanc, drogerija. B. Cvančara, drogerija „Adrija“.
Daniel Pirce, lekarna Idrija. J. Bergmann, lekarna. Novo mesto. C. Andrijašič, lekarna. Novo mesto. Jur. Hus, lekarna pri Mar. P. V. pava. Mi. an Wacha, lekarna. Metlika. A. Roblek, lekarna. Radovljica. Hinko Brill, lekarna. Litijska. Karel Šavnik, lekarna pri „Sv. Trojici“. Kranj. Fr. Baccarich, lek. Postojna. Jos. Močnik, lekarna. Kamnik. E. Burdych, lekarna v Sk. Loku. Mg. Ph. B. Lavicka, lekarna. Tržič. Ph. Mr. E. Koželj, lekarna. Jesenice. V. Arko, trgovec. Senožeča. Jos. Rudolf, drog. Litijska. J. Kandusar, trg. Mengel. Jos. Ančič, lekarna v Ribnici. J. R. Hočevar, lek. na Vrhniki

Naclov na brojavah: Lenz-Mannheim
Telefon intern.

„HENRIK“ **LANZ** MANNHEIM

Podružnica: Dunaj VIII., Laudong. 9.

LOKOMOBILE

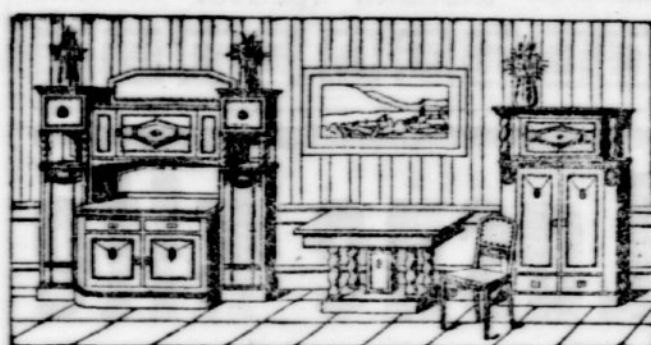
Z VENTILNIM KRMILOM „SYSTEM LENTZ“

ZA VROČO PARO NAJBOLJ PRIPRAVEN OBRATNI STROJ
PREPROSTA STREŽBA. — DELA DO 1000 HP.
NAJVEČJA ŠTEDLJIVOST. NAJVEČJA ŠTEDLJIVOST.
LETNEGA IZDELKA CEZ 2000 LOKOMOBIL.
OBISK INŽENIRJA IN PONUDBA BREZPLACNO.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. Mizarstvo.

Fovolna spalna oprava: 2 postelji, 2 omari, 2 nočni omarici in 1 umivalnik 3 marm. ploščo in ogledalom

K 350.—

Jamči se za solidno delo.

Cene konkurenčne.

Zahtevajte najnovejši katalog, kateri obsega nad 300 modernih slik. 800

J. Pogačnik, Ljubljana, Marije Terezije cesta št. 13—18.

Zobozdravniški in zobotehnični atelijé

v hotelu pri „Maliču“ nasproti glavne pošte

se priporoča p. n. občinstvu za vsa zobozdravniška in zobotehnična dela. Zobotehnični laboratorij vodi gospod **Leopold Weiss**, ki je izvrševal skozi 9 let svoj poklic v tujini in bil pozneje 4 leta nastavljen pri trdki O. Seydl kot prvi asistent in tehnik. — Atelijé odgovarja najmodernejšim zahtevam higijene in je opremljen z najnovejšimi iznajdbami na polju zobotehnike. Vsakojako zdravljenje zob, vrši se **brez bolečin**.

Cene zmerne, za revnejše tudi primeren popust. 2174 Ordinaijske ure od 8. zjutraj do 6. ure zvečer.

Ljubljana, hotel pri „Maliču“, nasproti glavne pošte.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glasbene Matice in edini zapriščeni strokovnjak c. kr. deželnega sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunsko cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica **klavirjev in harmonijev** na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stengl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Lauberger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerik. harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10letna postavno obvezna garancija. Najemnine najnižja. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrikate **izključno le** jaz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom **falsifikatov** in navidezne „pofelne“ pri kričalcih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

Sprejme se takoj, ali s prvim sept.

t. l., sproten, nad 24. let star

trgovski pomočnik

Ponudbe, z navedbo referenc, sprejema **F. S. Škrabar**, Kranjska gora.

Ljudevit Borovnik

puškar v Borovljah (Ferlach) na Koroškem.

se priporoča v izdelovanje vsakovrstnih pušk za lovce in strelce po najnovejših sistemih pod popolnim jamstvom. Tudi predeluje stare samokresnice, sprejema vsakovrstna popravila, ter jih točno in dobro lastruje. Vse puške so na c. kr. preskuševalnici in od mene preizkušene. — Ilustrovani ceniki zaštonj.

Brez konkurence!

F. L. Popper čevlji

za gospode in gospe so nogam najbolj priležni, lični in najboljše kakovosti. Naprodaj samo pri

JULIJI STOR, Ljubljana

Prešernova ulica št. 5.

Goysserski čevlji za turiste, higijenični čevlji za otroke in Lawn-tennis-čevlji.

K 12.50—16.50.

Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

43 0/0
44 0/0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.